

H O T Ă R Ă R E
în numele Legii

12 decembrie 2022

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul Eduard Galușceac
grefier Angela Tîpa

a examinat în ședința publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui *****, Societatea cu Răspundere Limitată ”Tucano Coffee”, Societatea cu Răspundere Limitată ”Universul Restaurantelor”, intervenient accesoriu Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală și Societatea cu Răspundere Limitată ”Happy Coffee” cu privire la constatarea faptului încălcării drepturilor de autor patrimoniale și morale, constatarea faptului că prin Certificatul de înregistrare a operei de artă plastică nr.5776 din 28 decembrie 2017, emis de Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală pe numele lui ***** , au fost înregistrate și opere ale căror autor este ***** , repararea prejudiciului material și moral, încasarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

La 17 octombrie 2019, ***** s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** , Societatea cu Răspundere Limitată ”Tucano Coffee”, Societatea cu Răspundere Limitată ”Universul Restaurantelor”, intervenient accesoriu Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală și Societatea cu Răspundere Limitată ”Happy Coffee” cu privire la constatarea faptului încălcării drepturilor de autor patrimoniale și morale, constatarea faptului că prin Certificatul de înregistrare a operei de artă plastică nr.5776 din 28 decembrie 2017, emis de Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală pe numele lui ***** , au fost înregistrate și opere ale căror autor este ***** , repararea prejudiciului material și moral, încasarea cheltuielilor de judecată.

În îmotivarea acțiunii reclamanțului ***** a indicat că, aproximativ în anul 2011, ***** a venit cu ideea și a inițiat proiectul de creare a unei rețele de cafenele, care ulterior, au primit denumirea de SRL „Tucano Coffee”. În acea perioadă, ***** activa în calitate de liber profesionist (pictor, designer) pentru mai multe întreprinderi.

La rugămintea și insistența lui ***** , la 01 februarie 2012, ***** a fost angajat în funcția de designer la întreprinderea SRL ”Universul Restaurantelor”, asociatul oficial al căruia este Lidia Cojocar.

Pe parcursul activării reclamantului la întreprinderea SRL „Universul Restaurantelor”, beneficiarului real al acesteia, ***** , a atribuit reclamantului ***** rolul de creator al stilului,

machetelor și desenelor artistice, care în foarte scurt timp au devenit recunoscute în Republica Moldova, devenind caracteristice anume pentru rețeaua SRL „Tucano Coffee”.

La 26 august 2015, reclamantul a încetat activitatea în SRL „Universul Restaurantelor” și s-a angajat la altă întreprindere. La 03 octombrie 2016, la solicitarea lui *****, reclamantul a revenit în proiectul SRL „Tucano Coffee” în calitate de art director, fiind încheiat contractul individual de muncă nr. 019, între reclamantul ***** și SRL „Tucano Coffee” în persoana lui *****.

În aceeași zi, la 03 octombrie 2016, între ***** și SRL „Tucano Coffee” a fost încheiat contractul de cesiune a drepturilor de autor nr. MV 7/7/7, care prevedea că, drepturile patrimoniale asupra operelor de serviciu create de către reclamant, vor aparține pârâtului SRL „Tucano Coffee”.

La 15 februarie 2017, *****, în calitate de unic asociat al SRL „Tucano Coffee” a încheiat cu reclamantul un contract de donație, în temeiul căruia a donat lui ***** cota-socială în mărime de 3% din capitalul social al întreprinderii SRL „Tucano Coffee”. Această donație a fost făcută sub condiția ca reclamantul urma să activeze în cadrul întreprinderii cel puțin până la data de 30 septembrie 2020, iar la 01 aprilie 2018, reclamantul a fost transferat în funcția de director al departamentului marketing.

La 24 mai 2018, ***** a înstrăinat înapoi lui ***** cota-socială în mărime de 3% din capitalul social al întreprinderii SRL „Tucano Coffee”, dat fiind faptul că, angajatorul nu-și respecta mai multe angajamente asumate față de reclamant.

Reclamantul a activat la SRL „Tucano Coffee” până la 31 decembrie 2018, când a demisionat din proprie inițiativă.

La ziua înaintării prezentei cereri de chemare în judecată, rețeaua de cofee-shop-uri SRL „Tucano Coffee” este alcătuită din 32 de localuri în 8 țări, o parte considerabilă dintre care, activează în baza contractelor de franchising.

Pe parcursul derulării raporturilor de serviciu, atât în cadrul SRL „Universul Restaurantelor”, cât și în cadrul SRL „Tucano Coffee”, ***** a realizat, la comanda și în interesele angajatorilor, o mulțime de opere de artă plastică și alte obiecte de proprietate intelectuală care au fost și sunt în continuare valorificate în activitatea economică a rețelei SRL „Tucano Coffee”.

Niciodată, pe tot parcursul derulării raporturilor de muncă, reclamantul nu a fost informat despre dorința sau intenția SRL „Tucano Coffee” de înregistrare a operelor de serviciu sau cumva în alt mod de a formaliza drepturile patrimoniale și nepatrimoniale asupra operelor create de către reclamant.

Puțină claritate în acest domeniu a fost adusă abia la 03 octombrie 2016, prin semnarea contractului de cesiune a drepturilor de autor, care însă, a fost încheiat cu încălcarea gravă a regulamentului privind obiectele de proprietate intelectuală create în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1609 din 31 decembrie 2003, care era în vigoare pe tot parcursul derulării raporturilor de serviciu dintre reclamant și SRL „Universul Restaurantelor”.

La finele anului 2018, ***** a constatat, pe pagina web oficială a Agenției de Stat Pentru Proprietate Intelectuală, că la 15 noiembrie 2017, Agenția a emis pe numele lui ***** certificatul de înregistrare a operelor de artă plastică nr. 5776. Cel mai revoltător aspect al acestui certificat, pentru reclamant, a fost acela că, pârâtul ***** a fost indicat drept autor al operelor. Pentru orice om de creație, încălcarea dreptului de paternitate, reprezintă atât o lovitură de imagine, cât și o ofensă adusă persoanei.

Menționează reclamantul că, la momentul descoperirii acestei informații, și până la data depunerii prezentei acțiuni, pe pagina web a Agenției nu au fost expuse operele în privința cărora a fost emis Certificatul nr. 5776 din 28 decembrie 2017. În acest context, la 28 iunie 2019, ***** a depus la Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală o cerere de înregistrare a operelor de artă plastică în număr de 80 mostre.

La 26 iulie 2019, Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală a expediat în adresa lui ***** o notificare prin care l-a informat despre imposibilitatea înregistrării operelor sale pe motiv că, operele prezentate spre înregistrare au fost deja înregistrate pe numele lui ***** și ceasta constituie obiectul unui litigiu în instanța de judecată.

Reclamantul nu a cunoscut despre existența acestui litigiu, care, în opinia sa a fost inițiat pe furiș, fără înștiințarea persoanelor interesate, anume cu scopul de a scoate de sub o eventuală lovitură (litigiu) numele pârâtului *****.

Astfel, la 04 august 2019, reclamantul a depus o cerere de atragere în procesul intentat de către ***** împotriva Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală, cauza de contencios administrativ nr. 12-3-20397-09042019, Judecătoria Chișinău, (sediul Râșcani).

După primirea citației, la ședința de judecată în dosarul sus-menționat, reclamantul a făcut cunoștință cu materialele cauzei și a constatat că, la ***** a depus cererea de chemare în judecată la 04 aprilie 2019, solicitând radierea numelui său din certificatul de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe seria AP nr. 5776 din 28 decembrie 2017. În acea cerere de chemare în judecată, ***** pretinde că a fost indicat autor al operelor și titular al drepturilor patrimoniale din greșeală.

Mai indică reclamantul că, în prezenta speță nu este loc pentru careva greșeli, pârâtul ***** , dorind să-și asume nu doar rolul de fondator, conducător și beneficiar efectiv al rețelei SRL „Tucano Coffee”, a considerat corect și oportun să se identifice și ca autor al operelor care au format imaginea acestei rețele de cafenele.

Această convingere este întemeiată inclusiv și pe altă circumstanță, care a devenit cunoscută reclamantului tot din cererea de chemare în judecată a lui ***** depusă împotriva Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală, fiind indicat că, colaborează cu mandatarul autorizat din anul 2011, și ultimul a făcut mai multe înregistrări de mărci atât pe plan național, cât și pe plan internațional pentru *****.

Verificând această informație, a descoperit că, în baza internațională de date a creațiilor intelectuale, încă în anul 2011 ***** s-a înregistrat în calitate de autor al mai multor opere, care în realitate au fost create de către reclamant. La o cercetare mai detaliată a constatat că, același opere au fost depuse spre înregistrare de către ***** și în Republica Moldova, la Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală. În acest sens, pârâtul a primit certificatul de înregistrare a operelor nr. 1394, data de depozit a fost 30 noiembrie 2011.

La 20 septembrie 2019, reclamantul a expediat în adresa tuturor pârâților câte o cerere prealabilă prin care le-a propus ultimilor soluționarea pe cale amiabilă a litigiului, recunoașterea dreptului de paternitate al reclamantului asupra operelor, achitarea prejudiciului material și moral. Cererea adresată pârâtului SRL „Universul Restaurantelor” a fost recepționată, iar cele adresate lui ***** și SRL „Tucano Coffee” s-au restituit în adresa reclamantului ca fiind nereclamate.

Reclamantul în drept face trimitere la art. 10 și art. 63 din Legea nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, la fel a indicat prevederile Regulamentului privind obiectele de proprietate intelectuală create în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, aprobat prin HG nr. 1609 din 31.12.2003 și anume pct. 4 și pct. 5, care prevede că raporturile dintre

angajator și salariat (salariați), drepturile vizînd OPI de serviciu sînt stipulate într-un contract special sau compartiment al contractului individual de muncă, care va prevedea crearea OPI de serviciu. Orice condiție a contractului se va aplica în partea ce nu contravine legislației naționale în vigoare și prevederilor prezentului Regulament. Drepturile morale (nepatrimoniale) asupra OPI de serviciu aparțin salariatului (salariaților) - autor (coautori) al (ai) OPI de serviciu.

Punctul 13 – pct. 16 din Regulament este stabilit că, în termen de 60 de zile din momentul comunicării despre crearea OPI de serviciu, angajatorul poate să depună la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI), în modul corespunzător, o cerere de înregistrare a OPI de serviciu, să cesioneze dreptul la depunerea cererii de înregistrare a OPI de serviciu oricărei alte persoane sau să dea o dispoziție în scris despre caracterul secret al OPI de serviciu. Angajatorul este obligat în toate cazurile să informeze autorul (coautorii) despre decizia sa.

Dacă angajatorul renunță la drepturile sale, după depunerea cererii de înregistrare a OPI de serviciu, el este obligat să comunice despre aceasta în scris autorului (coautorilor) și AGEPI. În acest caz autorul (coautorii), timp de 3 luni de la data cînd angajatorul a notificat în scris intenția sa de a renunța la protecție, are (au) dreptul preferențial de a obține titlul de protecție pe numele său.

Dacă angajatorul nu-și va onora obligațiile conform punctului 13 al prezentului Regulament, dreptul de a obține titlul de protecție asupra OPI de serviciu aparține autorului (coautorilor). În acest caz angajatorul are dreptul preferențial la o licență neexclusivă pentru exploatarea OPI de serviciu. Autorul (coautorii) este (sînt) obligat (obligați) să participe la perfectarea și redactarea cererii de înregistrare a OPI de serviciu la AGEPI, să acorde angajatorului, în măsura posibilităților, orice asistență (inclusiv asistență informațională și consultații) în vederea implementării și utilizării în continuare a OPI de serviciu create.

Cu referire la taxa de stat, s-a menționat că, la momentul depunerii prezentei acțiuni, reclamantul a achitat taxa de stat pentru șapte pretenții cu caracter nepatrimonial în cuantum total de 700 de lei. Concomitent, reclamantul a achitat taxa de stat de câte 150 de lei pentru fiecare din cele trei pretenții cu caracter patrimonial, totodată, s-a menționat că pe parcursul examinării cauzei cheltuielile de judecată vor fi concretizate (Vol. f.d. 3-11).

Pe parcursul examinării cauzei din partea reclamantului ***** au parvenit mai multe cereri de completare sau concretizare a pretențiilor (Vol. I, f.d. 112-118; Vol. II, f.d. 110-10 verso).

La 27 iunie 2022, prin intermediul cancelariei Judecătoriei Chișinău (sediul centru), din partea reclamantului ***** a parvenit cerere finală de concretizare a pretențiilor prin care a solicitat

Astfel, reclamantul indică că prin prezenta cerere de concretizare, reclamantul ***** în primul rînd își precizează cuantumul prejudiciului material care solicită a fi încasat de la SRL „Tucano Coffee”.

Potrivit pct. 18 din Regulamentul privind obiectele de proprietate intelectuală create în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, aprobat prin HG nr. 1609 din 31.12.2003, cuantumul remunerării, termenul și modul de plată se negociază, ținîndu-se cont de profitul realizat sau prezumat în urma utilizării OPI de serviciu în perioada de valabilitate a titlului de protecție, independent de relațiile de muncă sau relațiile stabilite în baza altui contract între angajator și autor (coautori). Cuantumul remunerării va constitui cel puțin 15% din venitul brut, fiind calculat și plătit autorului (coautorilor) nu mai tîrziu de sfîrșitul fiecărui an de utilizare.

Anume în această variantă era în vigoare norma legală citată, la data derulării relațiilor de muncă dintre ***** și SRL „Tucano Coffee”, ori pârătul cu rea-credință ascunde informația

despre mărimea reală a venitului care l-a realizat cu ajutorul reclamantului, comercializând produse pe care sunt amplasate opere de artă ale căror autor este *****.

Totodată, întreg materialul probator administrat în prezenta cauză demonstrează indubitabil faptul utilizării de către Societatea cu Răspundere Limitată „Tucano Coffee” în activitatea sa economică, a operelor, autor al cărora este Andrei Tankulevic.

Prin urmare, având în vedere că, operele reclamantului evident au fost aplicate pe produsele pârâtului, cel puțin până la data depunerii acțiunii în instanța de judecată, conducându-se de prevederile art. 552 din Codul Civil, reclamantul ar fi în drept să pretindă 15% din întregul venit brut realizat de către întreprinderea Societatea cu Răspundere Limitată „Tucano Coffee” prin efectul confuziunii.

Or, potrivit art. 552 alin. (7) din Cod Civil, în cazul în care un bun s-a format prin amestecarea mai multor materii (confuziunea) ce aparțin diferiților proprietari și nici una nu poate fi considerată ca materie principală, proprietarul care nu a știut despre confuziune poate cere separarea materiilor dacă este posibil. Dacă materiile amestecate nu pot fi separate fără pagubă, bunul format aparține proprietarilor materiilor proporțional cantității, calității și valorii materiei fiecăruia.

Totuși, reclamantul nu urmărește scopul îmbogățirii de pe urma acestui proces de judecată și nu urmărește preluarea, sub nici o formă, a controlului asupra rețelei SRL „Tucano Coffee”, ci dorește reparării prejudiciului material cauzat.

Așadar, reclamantul micșorează suma prejudiciului material pretins de la pârâtul SRL „Tucano Coffee” de la cuantumul de 15% din venitul brut realizat de către SRL „Tucano Coffee” începând cu data de 04 octombrie 2016, până la suma de 100 000 lei, pe care reclamantul o consideră echitabilă pentru restabilirea situației.

Mai indică reclamantul că, potrivit informației deschise, publicate pe pagina web statistica.md, întreprinderea SRL „Tucano Coffee” are în calitate de principal gen de activitate, Leasing de proprietăți intelectuale, iar venitul din vânzări realizat în anul 2019, anul depunerii cererii de chemare în judecată, constituia suma de peste 14 325 000 lei.

Suplimentar, reclamantul solicită încasarea sumei de 1 leu de la pârâtul *****. Cuantumul real al prejudiciului material cauzat de către pârât este considerabil mai mare, din simplul motiv că acțiunile pârâtului nu au permis reclamantului să valorifice în mod deplin și corespunzător drepturile sale patrimoniale asupra operelor create. Totuși, reclamantul solicită suma de doar 1 leu cu titlu de prejudiciu material, din considerent că nu urmărește scopul de a se îmbogăți pe umerii lui *****.

Așadar, în final reclamantul ***** solicită instanței de judecată după cum urmează:

1. Constatarea faptului încălcării drepturilor de autor patrimoniale și morale, ale reclamantului ***** de către pârâții SRL „Tucano Coffee”, ***** și SRL „Universul Restaurantelor”;

2. Constatarea faptului că, prin certificatul de înregistrare a operei de artă plastică nr. 5776 din 28 decembrie 2017, emis de către Agenția de Stat Pentru Proprietate Intelectuală pe numele lui Ruslan Cojocarii, au fost înregistrate și opere ale căror autor este *****;

3. Obligarea pârâților ***** și SRL „Tucano Coffee” să publice în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina de internet <https://tucanocoffee.com> un anunț cu următorul conținut: „Anunț! ***** și SRL „Tucano Coffee” anunță că, prin certificatul de înregistrare a operei de artă plastică nr. 5776 din 28 decembrie 2017, emis de către Agenția de Stat Pentru Proprietate Intelectuală, au fost înregistrate și opere ale căror autor este *****”;

4. Obligarea pârâților ***** și SRL „Universul Restaurantelor” să publice în Monitorul Oficial al Republicii Moldova un anunț cu următorul conținut: „Anunț! ***** și SRL „Universul Restaurantelor” anunță că, autor al operelor înregistrate de către Agenția de Stat Pentru Proprietate Intelectuală, și anexate la Certificatul de înregistrare a desenului/modelului industrial nr. 1394 din 16 august 2012, este *****”;

5. Obligarea pârâților ***** și SRL „Universul Restaurantelor” să publice în Monitorul Oficial al Republicii Moldova un anunț cu următorul conținut: „Anunț! ***** și SRL „Universul Restaurantelor” anunță că, autor al operelor înregistrate de către Agenția de Stat Pentru Proprietate Intelectuală, și anexate la certificatul de înregistrare a desenului/modelului industrial nr. 1548 din 09 decembrie 2011, este *****”;

6. Obligarea pârâtului SRL „Tucano Coffee” de a indica numele lui ***** cu formula „autor *****”, pe toate bunurile și pe toate suprafețe din toate localurile pârâtului SRL „Tucano Coffee” și rețeaua SRL „Tucano Coffee”, pe care sunt amplasate opere ale căror autor este reclamantul, indiferent de suportul pe care aceste opere sunt aplicate;

7. Încasarea, din contul pârâtului SRL „Tucano Coffee”, în beneficiul reclamantului ***** a prejudiciului moral cauzat prin violarea drepturilor morale ale autorului, în sumă de 100 000 lei;

8. Încasarea, din contul pârâtului SRL „Universul Restaurantelor”, în beneficiul reclamantului ***** a prejudiciului moral, cauzat prin violarea drepturilor morale ale autorului, în sumă de 100 000 lei;

9. Încasarea, din contul pârâtului ***** a prejudiciului moral, cauzat prin violarea drepturilor morale ale autorului, în sumă de 100 000 lei;

10. Încasarea, din contul pârâtului SRL „Tucano Coffee” în beneficiul reclamantului ***** a prejudiciului material cauzat, sub forma remunerăției de autor neachitate, în cuantum de 100 000 lei;

11. Încasarea, din contul pârâtului Ruslan Cojocarii în beneficiul reclamantului ***** a prejudiciului material, cauzat prin violarea drepturilor patrimoniale ale autorului, în sumă de 1 leu;

12. Încasarea, din contul pârâților ***** și SRL „Tucano Coffee” în beneficiul reclamantului ***** a tuturor cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu prezentul proces (Vol. V, f.d. 80-83).

Reprezentantul pârâților, ***** și SRL „Tucano Coffee” și SRL „Universul Restaurantelor” – avocatul Ion Țigănaș, prin intermediul cancelariei a depus referință prin care a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată, indicând în susținerea poziției sale că reclamantul solicită recunoașterea calității de autor a operelor înregistrate de către AGEPI prin certificat nr. 5776 din 28 decembrie 2017, fără a aduce vreo probă în acest sens. Potrivit art. 3 al Legii nr. 139/2020 cu privire la dreptul de autor și drepturile conexe, autor este persoana fizică prin a cărei activitate creatoare a fost creată opera.

Prin urmare, reclamantul trebuie să demonstreze cu probe în instanță că este autorul operelor litigioase. Or, pârâții nu neagă faptul că reclamantul a participat la crearea sau definitivarea unor opere de artă plastică în cadrul misiunii sale de serviciu. Totodată, pârâții privesc critic și contestă pretenția reclamantului cu privire la arogarea calității de singur autor asupra tuturor operelor litigioase, și arogarea calității de autor asupra unor opere litigioase, create de alți designeri.

În partea ce ține de arogarea calității de singur autor asupra tuturor operelor litigioase, conform structurii organizaționale, în cadrul SRL „Tucano Coffee” a fost instituită o diviziune

specializată, care are misiunea de a elabora desene, modele și alte opere de artă plastică. Unele dintre acestea au fost sau sunt utilizate în calitate de elemente de design în activitatea companiei. Pe parcursul anilor, în cadrul diviziunii creative au activat mai multe persoane în calitate de designeri, printre care *****, Tankulevici Andrei, *****, *****, Eftodi Ana-Maria, etc. Procesul de creație a fost și este unul de lungă durată, cu o complexitate avansată, cu studii și cercetări istorice sau științifice și cu implicarea multor persoane. De obicei, crearea elementelor de design parcurge câteva etape și anume, lansarea sarcinii de lucru (*****, *****, administrator SRL „Tucano Coffee”), Nadejda Golovațcaia sau *****); identificarea ideilor și analiza propunerilor cu participarea designerilor și a altor persoane, printre care și *****; elaborarea primelor versiuni ale designului, unul dintre designeri, prin colaborarea cu alte persoane. Definitivarea primei versiuni a designului prin modificarea elementelor, culorilor, dimensiunilor și a altor aspecte artistice cu participarea lui *****.

În procesul elaborării business-planului coffee shop-ului Tucano Coffee, ***** a înțeles că era nevoie de o concepție/filosofie specială a acestui local. Astfel, a apărut sloganul „LOVE. PEACE. COFFEE”, care reprezintă o carte de vizită al SRL „Tucano Coffee”. „LOVE” se referă la dragostea și respectul pentru oaspeții localului, discuții interesante, schimb de experiență, prietenie și înțelegere reciprocă; „PEACE” presupune o ambianță caldă, care permite oricui să petreacă timpul cu prietenii; „COFFEE”, reprezintă dragostea pentru cafeaua de înaltă calitate, proaspăt prăjită și aromată, cât și pentru țările exotice în care se cultivă cafeaua, cultura și tradițiile acestora.

De fapt, sloganul „LOVE. PEACE. COFFEE” este o continuitate a mărcii comerciale LOVE (nr. 15468), pe care ***** a înregistrat-o la AGEPI încă în anul 2005, fiind valabilă și astăzi.

La data de 16 septembrie 2011, cu câteva luni până la lansarea coffee shop-ului Tucano Coffee și cu mult înainte de angajarea reclamantului, ***** depune cererea de înregistrare a mărcii LOVE. PEACE. COFFEE (nr. 26143), iar ulterior obține protecție juridică în Republica Moldova asupra acesteia.

La 31 mai 2012, a fost depusă o altă cerere de înregistrare a mărcii ce conține sloganul „LOVE. PEACE. COFFEE” (nr. 25961), iar marca respective continuă să fie protejată în Republica Moldova.

Începând cu anul 2011, ***** a elaborat împreună cu designerii SRL „Tucano Coffee” mai multe opere de artă plastică, care includ mărcile „LOVE. PEACE. COFFEE” și care sunt utilizate și astăzi în localurile rețelei. Unele dintre acestea sunt și operele de artă plastică cu nr. 14, 33, 54 ale certificatului nr. 5776 din 28 decembrie 2017, care au fost create împreună cu reclamantul și asupra cărora acesta își arogă paternitatea.

Afirmațiile de mai sus demonstrează cu prisosință că procesul de creație în lumea modernă, inclusiv în cadrul SRL „Tucano Coffee”, este extrem de divers și solicită implicarea creativă din partea multor persoane. Diversitatea procesului creativ este cea mai evidentă în cazul operelor complexe, cum sunt operele audiovizuale, programele pentru calculator, operele dramatice, inclusiv operele de design. În plus, remarcă și specificul sau deosebirea dintre creația unui autor liber profesionist, care activează pe cont propriu și creația realizată în cadrul companiilor. În cel din urmă caz, aportul creativ la elaborarea unei opere este multiplu, iar calitatea de autor aparține tuturor persoanelor care au participat la procesul creativ.

Raportând cele menționate la pretenția reclamantului de a fi recunoscut în calitate de singur autor al tuturor operelor litigioase, menționează că ultimul nu poate pretinde la calitatea de autor asupra operelor litigioase atât timp cât nu va dovedi că a creat de unul singur aceste

opere. Or, nici din cererea de chemare în judecată și nici din materialele atașate nu pot fi desprinse probe care ar confirma pretenția sa. Până la prezentarea probelor, pretenția reclamantului că este singurul autor rămâne o simplă afirmație și poartă caracter declarativ.

Pârâții au demonstrat complexitatea procesului creativ în cadrul SRL „Tucano Coffee”, ceea ce prezumă că unele opere au fost create de mai mulți autori (coautori) și vor beneficia de regimul juridic al copaternității operelor.

Mai mult, în eventualitatea admiterii pretenției reclamantului, aceasta va intra într-o coliziune juridică cu dreptul conferit titularului mărcilor naționale nr. 15468, nr. 26143 și nr. 25961, ceea ce va reprezenta un factor generator de risc. Or, în conformitate cu art. 9 al Legii 38/2008 cu privire la protecția mărcilor, titularul mărcii este în drept să interzică terților să utilizeze în activitatea lor, fără acordul său, orice semn identic sau similar cu marca sa.

În partea ce ține de arogarea calității de autor asupra unor opere litigioase, create de alți designeri, indică reprezentantul pârâților că, din totalul celor 55 de opere de artă plastic, conform certificatului nr. 5776 din 28 decembrie 2017 asupra cărora reclamantul pretinde la calitatea de autor, există mai multe opere care constituie creația altor designer.

Tatiana Pundeva este un designer cu mare experiență, care a colaborat pe parcursul anilor atât cu SRL „Universul Restaurantelor”, cât și cu SRL „Tucano Coffee”. Prin prisma aspectului creativ, Tatiana Pundeva și-a pus amprenta personală asupra multor elemente de design prezente în coffee shop-urile Tucano Coffee. Or, având în vedere că colaborarea cu pârâții a început încă la 04 ianuarie 2013, afirmă că implicarea creativă a Tatiane Pundeva s-a resimțit atât în procesul de modificare/ajustare și definitivare a operelor de design, dar și în calitate de unic autor a mai multor opere. Remarcă partea pârâtă că, Tatiana Pundeva este singurul autor a 14 opere de artă plastic conform certificatul nr. 5776 din 28 decembrie 2017, care au fost prezentate la materialele cauzei.

În vederea demonstrării acestei afirmații, partea pârâtă a anexat contractul de Cesiune a drepturilor de autor nr. T-02/16 din 03 februarie 2016, prin intermediul căruia Tatiana Pundeva a transmis toate drepturile patrimoniale de autor către SRL „Tucano Coffee”, în condiții exclusive, pentru toată durata de protecție a drepturilor de autor și pe întreg teritoriul lumii, inclusiv în Republica Moldova, cât și copia actului de predare-primire, perfectat în baza contractului de Cesiune a drepturilor de autor nr. T-02/16 din 03 februarie 2016, prin care Tatiana Pundeva, în calitate de autor, transmite 14 opere de artă plastică către SRL „Tucano Coffee”, în calitate de beneficiar, contra prețului de 5040 lei, adică 360 lei/operă.

Raportând cele menționate la pretenția reclamantului de a fi recunoscut în calitate de autor asupra unor opere litigioase, create de alți designeri, menționează că nicio persoană fizică nu poate să-și însușească calitatea de autor asupra unor opere la care nu și-a adus niciun aport creativ. În caz contrar, s-ar produce un act de încălcare a dreptului la paternitatea operei, consfințit în art. 10, alin. (1), lit. a) al Legii 139/2010.

Reclamantul nu poate pretinde la calitatea de autor asupra a cel puțin 14 dintre cele 55 de opere litigioase. Or, nici din cererea de chemare în judecată și nici din materialele atașate nu pot fi desprinse probe care ar confirma pretenția sa. Până la prezentarea probelor, pretenția reclamantului că este autorul celor 14 opere menționate mai sus rămâne o simplă afirmație și poartă caracter declarative.

În consecință, în eventualitatea în care pretenția reclamantului va fi acceptată, atunci aceasta va intra într-o coliziune juridică cu dreptul la paternitate al Tatiane Pundeva în privința operelor de artă plastică nr. 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49 din certificatul nr. 5776 din 28 decembrie 2017, precum și eventual, a altor autori.

În partea ce ține de menționarea în dispozitivul hotărârii judecătorești că aceasta servește temei pentru rectificarea înscrierilor din certificatul de înregistrare a operei de artă plastică, nr. 5776 din 28 decembrie 2017, prin excluderea numelui lui ***** și înlocuirea acestuia cu numele ***** , remarcă avocatul părților că acest capăt de pretenție nu poate fi acceptat, deoarece reclamantul nu a prezentat nicio probă în vederea susținerii afirmațiilor sale că este singurul și unicul autor al tuturor celor 55 de opere de artă plastică, conform certificatului nr. 5776 din 28 decembrie 2017.

Pârâții au demonstrat complexitatea procesului creativ în cadrul SRL „Tucano Coffee”, ceea ce prezumă că majoritatea operelor au fost create de mai mulți autori (coautori), printre care ***** , Tankulevici Andrei, ***** , ***** , ***** . Prin urmare, excluderea numelui lui ***** și înlocuirea acestuia cu numele lui ***** nu este justă, nu reflectă probele prezentate și va leza drepturile morale ale coautorilor.

Va afecta drepturile conferite lui ***** , în calitate de titular al mărcilor naționale nr. 15468, nr. 26143 și nr. 25961, în baza art. 9 din Legea 38/2008 cu privire la protecția mărcilor, va leza în mod direct drepturile morale de autor ale Tatianeii Pundeva, în calitate sa de autor al celor 14 opere menționate mai sus.

În privința drepturilor patrimoniale de autor asupra celor 55 de opere litigioase, menționează că acestea au fost transmise în condiții exclusive de către autori către SRL „Tucano Coffee” în baza contractelor de cesiune a drepturilor de autor. Prin urmare, solicitarea reclamantului privind excluderea numelui lui ***** și înlocuirea acestuia cu numele ***** nu este întemeiată nici în privința drepturilor patrimoniale de autor. Or, prevederile contractuale demonstrează că titularul exclusiv al acestora este SRL „Tucano Coffee”.

Cu referire la pretenția reclamantului cu privire la obligarea părților ***** și SRL „Tucano Coffee” să publice în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina de internet www.tucanocoffee.com un anunț cu următorul conținut: „Anunț! ***** și SRL „Tucano Coffee” anunță că autor al operelor înregistrate de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală și anexate la certificatul de înregistrare a operei de artă plastică nr. 5776 din 28 decembrie 2017 este *****”, consideră pârâții că este neîntemeiată.

Plasarea anunțului în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina de internet www.tucanocoffee.com ar presupune afectarea drepturilor morale de autor ale altor autori și coautori (***** , ***** , ***** , *****) și ar constitui un act de încălcare a dreptului la paternitate și copaternitate al acestor persoane. Or, pârâții își doresc în același timp și în aceeași măsură să respecte drepturile reclamantului, dar fără a încălca drepturile morale de autor ale altor persoane.

Pe de altă parte, din dorința de a corespunde cerințelor legale și de a manifesta maximă corectitudine în raport cu toți autorii care au participat la procesul creativ, SRL „Tucano Coffee” a făcut o mențiune pe site-ul www.tucanocoffee.com cu indicarea numelui persoanelor care au contribuit într-o măsură mai mare sau mai mică la aspectul designului.

A mai menționat partea pârâtă că, numele reclamantului este primul în lista autorilor. Mai mult ca atât, având în vedere specificul operelor de design și contextul neordinar al utilizării lor, menționarea numelui autorilor pe pagina web a companiilor din domeniul alimentației publice este mai degrabă o excepție, decât o regulă. Această constatare se încadrează în cerințele legale privind respectarea dreptului la paternitate, pentru că legiuitorul nu califică dreptul la paternitate ca un drept absolut.

Prin reglementarea modului și condițiilor de indicare a numelui autorului, prevederea art. 9, alin. 1, lit. b) a Legii 139/2010 oferă explicația că „indicarea numelui se face și prin referirea

la numele său, după cum se obișnuiește” și „cu excepția cazurilor când acest lucru este imposibil”. Totuși, în pofida excepțiilor legale, SRL „Tucano Coffee” a plasat pe site-ul său numele autorilor operelor, dorind în același timp să-și manifeste mulțumirea suplimentară pentru aportul adus. Menționarea numelor autorilor nu se limitează doar la site-ul www.tucanocoffee.com. La intrarea în coffee shop-urile Tucano Coffee au fost plasate panouri informative, prin care clienții au posibilitatea să se documenteze și în privința celor care au contribuit la design-ul localurilor. Astfel, contrar tradițiilor altor localuri de alimentație publică, SRL „Tucano Coffee” și-a dorit și pe această cale să-și manifeste gratitudinea față de reclamant și ceilalți autori prin menționarea numelui lor pe panourile informative.

Cu privire la pretenția ce ține de obligarea pârâților ***** și SRL „Universul Restaurantelor” să publice în Monitorul Oficial al Republicii Moldova un anunț cu următorul conținut: ”Anunț! ***** și SRL ”Universul Restaurantelor” anunță că autor al operelor înregistrate de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală și anexate la certificatul de înregistrare a designului/modelului industrial nr. 1394 din 16 august 2012 este *****”, la fel este una neîntemeiată.

Ori, la data de 30 noiembrie 2011, a fost depusă cererea de înregistrare a desenelor industriale cu motive decorative pentru suprafețe. În rezultatul înregistrării acestora, protecția juridică a fost valabilă până la 30 noiembrie 2016. După această dată, certificatul nr. 1394 din 30 noiembrie 2011 a expirat și nu mai produce careva efecte juridice.

În partea ce ține de pretenția față de SRL „Universul Restaurantelor”, nu este clar în ce bază poate fi pusă obligația de publicare a anunțului pe seama acestuia. Or, reclamantul nu a prezentat nicio probă și nici nu a demonstrat în alt fel, gradul de implicare și de vinovăție al SRL „Universul Restaurantelor” în tot acest proces. Până la prezentarea probelor, pretenția curentă a reclamantului față de SRL „Universul Restaurantelor” rămâne o simplă solicitare și poartă un caracter declarativ.

Reprezentantul pârâților a mai adăugat că pretenția privind obligarea pârâtului SRL „Tucano Coffee” de a indica numele lui ***** cu formula „autor *****” pe toate bunurile și pe toate suprafețele din toate localurile pârâtului SRL „Tucano Coffee” și rețeaua de franchising a acestuia, pe care sunt amplasate opere al căror autor este reclamantul, indiferent de suportul pe care aceste opere sunt aplicate, este lipsită de sens din următoarele motive.

Legiuitorul a fost extrem de clar în expunerea art. 10, alin. (1), lit. a) din Legea 139/2010, menționând două aspecte foarte importante pentru speța dată, și anume că, dreptul la paternitate se realizează prin „indicarea numelui autorului pe toate exemplarele operei publicate sau prin referirea la numele său, după cum se obișnuiește”. Altfel spus, legea admite două forme de menționare a numelui autorului: prin indicarea expresă a numelui autorului pe toate exemplarele publicate (regula generală) sau prin referire la numele autorului, după cum se obișnuiește (regula specială).

De secole, regula generală este aplicabilă unor categorii de opere, precum operele literare sau operele științifice. Cu adevărat, în cazul unei poezii, roman sau articol științific există toate premisele, condițiile și posibilitățile pentru indicarea expresă a numelui autorului. Un alt argument care confirmă logica noastră este că legiuitorul a făcut referire la „exemplarele operei publicate”. Or, această sintagmă fortifică ideea că indicarea expresă a numelui autorului se realizează în cazul operelor care se publică, adică operele literare și științifice.

Regula specială se aplică în cazurile în care indicarea numelui autorului este posibilă, doar că nu în mod expres, ci prin referirea la numele autorului, conform practicii dintr-un domeniu sau altul. Cel mai frecvent, regula specială se aplică în cazul operelor care se includ în

alte opere. De exemplu operele fotografice și operele de artă plastică care se utilizează într-o operă literară, științifică sau manual școlar. În aceste cazuri, numele autorilor operelor fotografice și de artă plastică sunt menționate la începutul sau sfârșitul cărții, specificându-se pagina la care poate fi găsită opera unui sau altui autor, iar indicarea numelui autorului se realizează doar dacă este posibil. În acest sens, ținându-se cont de diversitatea formelor în care operele pot fi utilizate, legiuitorul a statuat o excepție de la regula generală „în cazurile când acest lucru este imposibil”. Din punct de vedere practic, utilizarea unor categorii de opere sau utilizarea în anumite moduri a operelor, face imposibilă indicarea numelui autorilor.

Cu titlu de exemplu a menționat că majoritatea posturilor de radio difuzează opere muzicale în regim non-stop. Ținând cont de faptul că fiecare operă muzicală are cel puțin câte un compozitor, scriitor, aranjor, interpret și producător, menționarea acestora de fiecare dată ar fi nefirească și imposibilă; în cadrul concertelor sau altor evenimente culturale nu este posibil să vociferezi sau să indici pe biletul de acces, numele tuturor autorilor, operele cărora sunt interpretate; elaborarea programelor pentru calculator sau a bazelor de date presupune, de obicei, participarea unui număr impunător de programiști, ceea ce face imposibilă menționarea acestora în procesul de valorificare a softurilor sau bazelor de date; la crearea pieselor de vestimentație participă, de obicei, un număr mare de designeri, iar indicarea numelor acestora pe fiecare piesă vestimentară ar fi ciudată și ar intra în conflict cu modul rezonabil de utilizare a operei; la elaborarea compact-discurilor, deseori este dificil să se indice numele tuturor compozitorilor, textierilor și interpreților pe coperta albumurilor. Dacă ținem cont de faptul că actualmente atât textul, cât și melodia sunt create în studiouri cu participarea a zeci de oameni, inclusiv membrii unei trupe sau formații, indicarea numelor tuturor devine imposibilă.

Având în vedere cele menționate, legislația națională stabilește că indicarea numelui autorului nu reprezintă o obligație sine qua non, ci trebuie să țină cont de categoria operelor, de posibilitățile reale, de practicile din domeniu și să nu intre în conflict cu modurile rezonabile de utilizare a operelor.

Astfel, imposibilitatea indicării numelui reclamantului cu formula „autor *****” pe toate bunurile și pe toate suprafețele din toate localurile pârâtului SRL „Tucano Coffee” și rețeaua de franchising a acestuia, se încadrează deplin în excepția formulată de legiuitor la art. 10, alin. 1, lit. a) din Legea 139/2010. Prin urmare, SRL „Tucano Coffee” a fost și este în imposibilitate să menționeze numele reclamantului pe bunurile sau suprafețele localurilor și din aspecte tehnice. Or, conceptul SRL „Tucano Coffee” este de a utiliza elementele sale de design atât pe suprafețele interioare și exterioare a localurilor, cât și pe anumite obiecte utilizate în procesul pregătirii cafelei, recipiente, tacâmuri, etc. Prin urmare, din punct de vedere tehnic este imposibil să se menționeze numele tuturor autorilor pe o cană, o masă sau pe o prăjitură.

Pretenția reclamantului de a i se indica numele pe toate bunurile și pe toate suprafețele nu este o practică acceptată nici în localurile similare din Republica Moldova, dar nici în cazul producătorilor, care utilizează elemente de design pe bunurile lor.

Totuși, în pofida faptului că SRL „Tucano Coffee” nu este obligat de nicio prevedere legală sau contractuală să indice numele reclamantului, aceasta a făcut o mențiune pe site-ul www.tucanocoffee.com, cu indicarea numelui persoanelor care au contribuit într-o măsură mai mare sau mai mică la aspectul designului general al coffee shop-urilor. Adicional, la intrarea în coffee shop-urile Tucano Coffee au fost plasate panouri informative, prin care clienții au posibilitatea să se documenteze și în privința celor care au contribuit la design-ul localurilor, după cum am menționat mai sus.

Ce ține de pretenția privind încasarea, din contul pârâtului SRL „Tucano Coffee”, în beneficiul lui ***** a prejudiciului moral, cauzat prin violarea drepturilor morale ale autorului, în sumă de 100000 lei, partea pârâtă și-a exprimat dezacordul invocând că, potrivit art. 63 alin. 4 al Legii 139/2010, autorul lezată în drepturi poate revendica repararea materială a prejudiciului moral. Prin urmare, legiuitorul condiționează revendicarea de mai sus prin constatarea lezării drepturilor morale. Pe această cale, SRL „Tucano Coffee” a demonstrat că nu a lezată drepturile morale ale reclamantului în niciun mod și în nici o formă. Examinând minuțios esența tuturor drepturilor menționate de art. 10 alin. 1 al Legii 139/2010, SRL „Tucano Coffee” nu a comis vreun act ilegal în raport cu drepturile morale ale reclamantului.

Prin prisma aspectului probator și în temeiul prevederilor procesual-civile, reclamantul nu explică și nici nu demonstrează care sunt operele de artă plastică, valorificarea cărora de către SRL „Tucano Coffee” ar fi încălcat drepturile morale de autor ale ultimului.

Reclamantul nu a informat SRL „Tucano Coffee”, despre operele exacte asupra cărora pretinde paternitatea, deși a fost solicitat de la ***** , atât verbal, cât și în scris să i se aducă la cunoștință numărul operelor și identificarea acestora, însă nu a fost întreprinsă careva acțiune din partea acestuia, ori pct. 9 și 10 ale Regulamentului privind obiectele de proprietate intelectuală create în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, aprobat prin HG nr. 1609 din 31.12.2003, stabilește că autorul este obligat să comunice angajatorului despre crearea operelor în termen de o lună de la data creării lor, prin perfectarea scrisă a unui raport.

Partea pârâtă a mai indicat că, nici în cererea prealabilă și nici în cererea de chemare în judecată, reclamantul nu specifică drepturile morale care i-ar fi fost încălcate de SRL „Tucano Coffee”. Or, art. 10 alin. 1 al Legii 139/2010 stabilește că autorul beneficiază de cinci drepturi morale: dreptul la paternitate, dreptul la nume, dreptul la respectarea integrității, dreptul la divulgare și dreptul la retractare.

Pornind de la acest fapt și având în vedere ca orice pretenție trebuie să fie individualizată, reclamantul urma să demonstreze care dintre aceste drepturi morale au fost încălcate de pârât, cum și în ce mod a avut loc pretinsa încălcare a drepturilor morale de autor. În cererea de chemare în judecată nu se menționează niciun cuvânt despre forma sau modalitățile de încălcare a drepturilor morale. Or, din moment ce se pretinde o încălcare de drepturi, trebuia să identifice acea încălcare și să specifice cum a avut loc aceasta.

Tot aici, a indicat că urmează a fi respinsă și solicitarea privind încasarea prejudiciului moral, cauzat prin violarea drepturilor morale ale autorului, în sumă de 100000 lei de la SRL „Universul Restaurantelor”, ori conform teoriei dreptului civil, în vederea angajării răspunderii pentru daune morale este necesar să se dovedească întrunirea elementelor răspunderii civile. Raportând la speța noastră, sarcina reclamantului a fost de a demonstra comiterea de către SRL „Universul Restaurantelor” a unei fapte ilicite, de a demonstra producerea unui prejudiciu față de reclamant și de a demonstra legătura de cauzalitate fapta ilicită și prejudiciul produs. Pe de altă parte, SRL „Universul Restaurantelor” desfășoară activități comerciale care nu implică utilizarea sau valorificarea operelor de artă plastică invocate în cererea de chemare în judecată.

Cu referire la pretenția reclamantului privind încasarea, din contul pârâtului ***** , în beneficiul lui ***** a prejudiciului moral, cauzat prin violarea drepturilor morale ale autorului, în sumă de 100000 lei, consideră reprezentantul pârâtului că este una neîntemeiată având la bază următoarele argumente.

În conținutul cererii de chemare în judecată reclamantul menționează că la finele anului 2018, ***** a constatat, pe pagina web oficială a AGEPI, că la data de 15 noiembrie 2017,

AGEPI a emis pe numele solicitantului ***** certificatul de înregistrare a operelor de artă plastică nr. 5776, iar cel mai mult la revoltat că pârâțul a fost indicat drept autor al operelor.

Astfel, menționează partea pârâtă că în anul 2010, fiind impresionat de cultura bogată a amerindienilor, ***** a gândit un nou concept de coffee shop-uri, axat pe atmosfera și cultura țărilor producătoare de cafea. Pe parcursul unui an au fost făcute investițiile necesare pentru ca, la sfârșitul anului 2011, să fie înființat la Chișinău primul coffee shop cu denumirea Tucano Coffee. Pasărea Tucan a fost selectată în calitate de simbol și denumire, evidențiind accentele etno ale coffee shop-ului Tucano Coffee.

În baza acestui nume, au apărut și primele versiuni ale designului localului, care au fost schițate de ***** împreună cu o echipă de tineri creativi și care au fost inspirate din cartea „Народы мира” de Mirella Ferrera. Același nume a generat apariția unei serii de mărci comerciale titular al cărora este ***** , printre care: Marca TUCANO, nr. 22518 din 15 februarie 2011; Marca nr. 22774 din 27 mai 2011; Marca nr. 25660 din 31 mai 2013; Marca nr. 27526 din 22 iulie 2014 și Marca nr. 31358 din 25 noiembrie 2016.

Având în vedere concepția inițială, designerii aveau misiunea de a elabora diferite elemente de design în stilul caracteristic Tucano Coffee. Odată cu alăturarea reclamantului la echipa Tucano Coffee acesta a continuat dezvoltarea conceptului împreună cu ceilalți designer.

În temeiul art. 14 alin. 3 al Legii 139/2010 și în baza contractului individual de muncă nr. 019 din 03 octombrie 2016 și a acordului adițional la acesta din 01 august 2017, toate drepturile patrimoniale asupra operelor create de reclamant în cadrul misiunii de serviciu au fost transmise către SRL „Tucano Coffee”. Prin urmare, legislația națională stabilește cu certitudine că creațiile elaborate de un angajat în cadrul misiunii de serviciu se transmit angajatorului.

Suplimentar, la aceste prevederi, între reclamant și SRL „Tucano Coffee” a fost încheiat contractul de cesiune a drepturilor de autor, nr. MV 7/7/7 din 03 octombrie 2016, iar în baza acestui contract reclamantul transmite drepturile de autor către SRL „Tucano Coffee” asupra operelor create pe parcursul valabilității contractului individual de muncă nr. 019 din 03 octombrie 2016.

Ținând cont de necesitatea protecției juridice și în temeiul obligației prevăzute la pct. 5.9. al contractului semnat cu reclamantul, a fost demarată procedura de înregistrare a operelor de artă plastică elaborate de designerii companiei. Prin urmare, afirmația reclamantului că niciodată, pe tot parcursul derulării raporturilor de muncă, nu a fost informat despre dorința sau intenția SRL „Tucano Coffee” de înregistrare a operelor de serviciu nu corespunde realității.

Mai menționează partea pârâtă că ***** , în calitatea sa de art-director al SRL „Tucano Coffee”, cunoștea despre înregistrarea operelor la AGEPI, fapt care poate fi confirmat de către ***** , persoana care a gestionat procesul de înregistrare a operelor, precum și de corespondența electronică dintre reclamant și ***** .

Ce ține de procedura de înregistrarea operelor de artă plastică, conform certificatului nr. 5776 din 28 decembrie 2017, pe numele lui ***** , invocă pârâțul că procedura de înregistrare a operelor de artă plastică se realizează în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la înregistrarea obiectelor dreptului de autor și a drepturilor conexe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 89 din 10.02.2012.

Potrivit pct. 3 al Regulamentului de înregistrare, cererea de înregistrare a unei opere se depune la AGEPI de către solicitant personal sau prin intermediul unei persoane împuternicite prin procură eliberată în condițiile legii. Menționează că, în contradicție cu norma precitată, ***** nu a depus spre înregistrare operele, conform certificatului nr. 5776 din 28 decembrie 2017, și nici nu a împuternicit vreo persoană să realizeze aceste acțiuni. Astfel, în rezultatul

examinării materialelor dosarului de înregistrare de la AGEPI, s-a constatat că cererea de înregistrare a fost depusă și a fost semnată de către *****. Totodată, conform dosarului de înregistrare de la AGEPI au fost depistate două procuri.

Din titlul ambelor procuri rezultă că acestea sunt procuri pentru înregistrarea mărcilor, pe când în conținutul procurilor se face referire la o cerere de operă de artă plastic. Prima deosebire dintre procuri este că prima procură nu are număr și dată de intrare ale AGEPI, pe când pe cea de-a doua este aplicata sigiliul de intrare al AGEPI.

Cea de-a doua deosebire constă în faptul că prima procură face referire la o „cerere a operei de artă plastică №”, pe când în cea de-a doua se menționează despre o ”cerere a operei de artă plastică № 522”. ***** nu a semnat vreo procură pentru înregistrarea operelor, conform certificatului nr. 5776 din 28 decembrie 2017.

Potrivit pct. 6 al Regulamentului de înregistrare, la cererea de înregistrare se anexează opera propriu-zisă în două exemplare identice, cu semnătura autorilor pe fiecare pagină. Contrar acestei norme, fiecare pagină a operei a fost semnată de către ***** , ceea ce constituie o altă abatere de la norma legală;

Pe de altă parte, o altă probă care dovedește faptul că ***** nu și-a dorit însușirea calității de autor asupra operelor înregistrate este corespondența electronică dintre angajații SRL „Tucano Coffee”, ***** , în calitate de jurist și ***** . Prin urmare, de pe adresa sa de e-mail***** , ***** a transmis lui ***** în data de 06 septembrie 2017, în procesul de pregătire a materialelor pentru înregistrarea operelor, contractul individual de muncă dintre reclamant și SRL „Tucano Coffee”, precum și buletinul de identitate a lui ***** . Ulterior, la 21 septembrie 2017 a mai fost trimis către ***** și Acordul adițional la contractul individual de muncă din 01 septembrie 2017, prin care contractul de muncă nr. 019 din 03 octombrie 2016 dintre ***** și SRL „Tucano Coffee” se completa cu prevederea că dreptul patrimonial asupra operei de serviciu aparține angajatorului.

La fel, în contextul înregistrării operelor la AGEPI, prezentăm și comunicarea electronică dintre reclamant *****și ***** , care demonstrează o dată în plus că reclamantul cunoștea despre faptul înregistrării operelor. Prin urmare, afirmațiile sale din cererea de chemare în judecată referitor la acest aspect sunt vădit false, iar neinvocarea cărorva pretenții similare pe tot parcursul relației sale de muncă evidențiază rea-intenția reclamantului.

Toate cele relatate mai sus confirmă faptul că ***** nu a avut nicio intenție de a se declara autor al operelor, conform certificatului nr. 5776 din 28 decembrie 2017, chiar dacă a fost cel care a definit conceptul Tucano Coffee și a participat plenar la elaborarea și definitivarea unor opere. ***** nu a împuternicit și nu a dat indicații lui ***** în vederea menționării sale în calitate de autor, fapt ce ar putea fi confirmat de către ***** .

Mai mult, din moment ce a aflat despre conținutul certificatului nr. 5776, la data de 21 decembrie 2018 ***** a depus o cerere către AGEPI prin care a informat autoritatea despre faptul că în mod eronat a fost menționat în calitate de autor al operelor respective. Prin aceeași cerere, a solicitat ca „în cazul în care există o procedură de corectare a prezentelor erori, vă rog să îmi comunicați printr-o scrisoare oficială. Iar în cazul în care nu există o posibilitate de a corecta prezenta eroare, solicit respectuos, de a anula certificatul de înregistrare nr. 5776 din 28 decembrie 2017”. Cererea de corectare a erorilor depistate în certificat confirmă buna-credință a lui ***** și faptul că nu a avut nici cea mai mică intenție de a-și atribui calitatea de autor.

În rezultatul examinării cererii din 21 decembrie 2018, AGEPI remite acestuia un răspuns prin care menționează că nu există reglementată o procedură de modificare a numelui autorului

dintr-un certificat eliberat, iar anularea unui certificat de înregistrare este de competența instanței de judecată.

Ținând cont de răspunsul AGEPI din 21 ianuarie 2019 și în baza Codului administrativ, la 04 aprilie 2019 ***** a depus la Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani) o cerere de chemare în judecată împotriva AGEPI prin care a solicitat radierea datelor cu privire la numele său din certificatul de înregistrare nr. 5776 din 28 decembrie 2017, invocând faptul că ***** a acționat eronat în procedura de înregistrare la AGEPI a operelor de artă plastică. Prin prisma acțiunii sale în contencios administrativ, trebuie să remarcăm buna-intenție a lui ***** de a corecta o greșală, care s-a produs fără vina și participarea sa.

Prin urmare, ***** nu a comis nici un act de încălcare a dreptului la paternitate al reclamantului, nu a pretins calitatea de autor și nu și-a indicat numele său în cazul utilizării operelor litigioase.

Reprezentantul SRL "Tucano Coffee", SRL "Universul Restaurantelor" și ***** , a mai indicat că nu este de acord nici cu pretenția ce ține de încasarea, din contul SRL „Tucano Coffee” în beneficiul lui ***** a remunerației de autor în cuantum de 15% din venitul brut realizat de către SRL „Tucano Coffee” începând cu data de 04 octombrie 2016 din vânzarea bunurilor pe care au fost aplicate opere al căror autor este *****.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 1609 din 31 decembrie 2003 a fost aprobat Regulamentul privind obiectele de proprietate intelectuală create în cadrul exercitării misiunii de serviciu. La data adoptării sale, acest act se referea doar în privința obiectelor de proprietate industrială (invenții, soiuri de plantă, mărci, etc.) și abia mai târziu (Hotărârea Guvernului nr. 1199 din 23.12.2010) s-a extins și în privința obiectelor dreptului de autor.

Regulamentul a păstrat reglementări specifice proprietății industriale și nu a fost ajustat în conformitate cu spiritul dreptului de autor. Acest fapt a fost confirmat mai târziu, prin Nota Informativă la Hotărârea Guvernului nr. 358 din 26.07.2019 pentru modificarea Regulamentului privind obiectele de proprietate intelectuală create în cadrul exercitării misiunii de serviciu.

Astfel, potrivit pct. 9 al Regulamentului privind operele de serviciu, în termen de o lună de la data creării operei de serviciu, autorul este obligat să comunice în scris angajatorului despre acest fapt, sub forma unui raport semnat. Contrar acestei obligații, pe toată perioada activității sale, reclamantul nu a prezentat vreun raport similar nici către SRL "Universul Restaurantelor" și nici către SRL „Tucano Coffee”. De asemenea, nu am fost informați în condițiile Regulamentului privind operele de serviciu despre operele create de reclamant și numărul acestora sau despre operele create în copaternitate cu alți designer.

În acest context și ținând cont de intenția lui ***** de a corecta erorile admise în procesul de înregistrare a operelor de artă plastică la AGEPI, la data de 01 aprilie 2019 SRL „Tucano Coffee” a remis în adresa reclamantului o scrisoare prin care solicită acestuia să identifice și să prezinte operele de serviciu asupra cărora pretinde paternitatea sau copaternitatea, cu indicarea coautorilor.

Drept răspuns, la 17 iunie 2019, reclamantul menționează că contractul dintre angajator și angajat nu prevedea o procedură specială de raportare a faptului creării operelor de serviciu. Prin răspunsul său, ultimul confirmă cele declarate anterior de SRL „Tucano Coffee”, și anume că reclamantul nu a perfectat vreodată un raport, în sensul regulamentului privind operele de serviciu. Prin urmare, SRL „Tucano Coffee” nu a știut și nu a avut cum să știe operele de serviciu asupra cărora reclamantul pretinde paternitatea.

Un alt aspect al recunoașterii faptelor de reclamant, ține de ultima frază a răspunsului din 17 iunie 2019 și de anexa atașată la răspuns. Astfel, reclamantul declară că „Totodată, din motive

de loialitate corporativă, vă informez că, intenționez să depun la AGEPI, o cerere de înregistrare a operelor de serviciu, create pe parcursul desfășurării contractului individual de muncă nr. 019, conform Anexei nr. 1". Anexa nr. 1, denumită „Imagini cu operele de serviciu create de către *****”, cuprinde doar 10 imagini. Prin urmare, din conținutul răspunsului reclamantul recunoaște paternitatea asupra a 10 opere, acest fapt descalifică în special prima sa pretenție cu privire la recunoașterea reclamantului în calitate de autor al operelor înregistrate de către AGEPI, anexe la certificatul de înregistrare a operei de artă plastică, nr. 5776 din 28 decembrie 2017, emis pe numele lui ***** și menționarea în dispozitivul hotărârii judecătorești că aceasta servește temei pentru rectificarea înscrierilor din certificatul de înregistrare a operei de artă plastică, nr. 5776 din 28 decembrie 2017, prin excluderea numelui lui ***** și înlocuirea acestuia cu numele ***** , care vizează paternitatea asupra tuturor celor 55 de opere, conform certificatului nr. 5776 din 28 decembrie 2017.

În pofida lipsei circumstanțelor de fapt și de drept din cererea de chemare în judecată a reclamantului, presupune că acesta își întemeiază pretenția pe prevederile pct. 18 al Regulamentului privind operele de serviciu, în redacția veche. În acest context, menționează că norma precitată a fost modificată cardinal, prin Hotărârea Guvernului nr. 358 din 26.07.2019 pentru modificarea Regulamentului privind obiectele de proprietate intelectuală create în cadrul exercitării misiunii de serviciu.

Astfel, scopul modificărilor realizate prin Hotărârea Guvernului nr. 358 din 26.07.2019 a fost de a exclude „cuanțumului remunerării de cel puțin 15% din venitul brut”, ceea ce atenta la principiile liberei negocieri și egalității părților, caracteristice contractelor civile. Mai mult, această modificare a fost efectuată și de necesitatea corespunderii cu art. 14 alin. 4 al Legii 139/2010, care stabilește că cuanțumul remunerației de autor pentru fiecare mod de valorificare a operei de serviciu se stabilește în contractul încheiat între autor și angajator.

În contextul aplicării legii în timp, cererea prealabilă a reclamantului a fost trimisă către SRL „Tucano Coffee” la 17 septembrie 2019, iar cererea de chemare în judecată a fost înaintată la 17 octombrie 2019, adică după intrarea în vigoare a versiunii curente a pct. 18 din Regulamentul privind operele de serviciu. Consecutiv, prin prisma principiului aplicării imediate a legii civile, consideră că speței noastre îi este aplicabil pct. 18, în redacția din 02.08.2019.

În aceeași ordine de idei, art. 7 alin. (2) al Codului Civil reglementează că legea nouă este aplicabilă situațiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare. Astfel, dispozițiile legii noi se aplică tuturor actelor și faptelor încheiate sau, după caz, produse ori săvârșite după intrarea sa în vigoare, precum și situațiilor juridice născute după intrarea sa în vigoare. Norma juridică nouă se aplică tuturor situațiilor juridice viitoare și efectelor acestora, precum și efectelor situațiilor juridice trecute, în măsura în care acestea nu s-au produs până la data aplicării normei noi, fiind totodată exclusă aplicarea normei vechi cât privește reglementarea situațiilor juridice viitoare și efectelor lor;

Din moment ce reclamantul face referire la încasarea remunerației de autor în cuanțum de 15% din venitul brut, presupune că acesta își întemeiază pretenția pe prevederile pct. 18 al Regulamentului privind operele de serviciu, în redacția din 27.12.2010.

Parte pârâtă și-a exprimat dezacordul cu asemenea abordare, pentru că neprezentarea de către reclamant a raportului cu anexarea operelor concrete conform pct. 9 din Regulamentul privind operele de serviciu nu poate duce la nașterea situației juridice cu privire la începerea negocierilor despre remunerarea de autor, după cum prevede pct. 18 din Regulamentul privind operele de serviciu, în redacția din 27.12.2010.

Pe de altă parte, pentru apariția situației juridice cu privire la remunerare, în baza pct. 18 din Regulamentul privind operele de serviciu, în redacția din 27.12.2010, era necesar producerea următoarelor situații: existența unui raport de muncă; crearea unei opere de serviciu; transmiterea angajatorului a operei de serviciu sub forma unui raport semnat de autor în termen de o lună de la crearea acesteia (pct. 9); inițierea procesului de negociere cu privire la cuantumul remunerației, termenul și modul de plată (pct. 18); delimitarea aportului fiecărui autor în vederea stabilirii cuantumului remunerației (pct. 21); înregistrarea operei de serviciu, iar în cazul necorespunderii condițiilor de înregistrare, stabilirea unei remunerații de încurajare (pct. 22);

Conform art. 7 alin. 4 al Codului Civil, în ipoteza în care contractul individual de muncă sau contractul de cesiune a drepturilor de autor ar fi conținut clauze cu privire la cuantumul remunerației, termenul și modul de plată al acestuia, atunci situația juridică creată anterior ar fi fost supusă pct. 18, în redacția din 27.12.2010.

Altminteri, în baza argumentelor invocate, consideră că legea aplicabilă cazului nostru trebuie să se bazeze pe prevederile curente ale pct. 18 din Regulamentul privind operele de serviciu. Prin urmare, cuantumul remunerației, termenul și modul de plată urmează să se negocieze și să se stabilească în contractul între angajator și autor.

Referitor la încasarea, din contul lui *****, în beneficiul reclamantului ***** a tuturor sumelor încasate de către pârât cu titlu de remunerație de autor, pentru valorificarea operelor anexate la certificatul de înregistrare a operelor de artă plastică nr. 5776 din 28.12.2017 emis de AGEPI, de la data emiterii acestuia până la data pronunțării hotărârii judecătorești și pretenția cu privire la încasarea, din contul lui *****, în beneficiul lui ***** a tuturor sumelor încasate de către pârât cu titlu de remunerație de autor, pentru valorificarea operelor anexate la certificatul de înregistrare a desenului/modelului industrial nr. 1394 din 16.08.2012 până la data de 30.11.2016, când a expirat termenul de valabilitate al certificatului, la fel le consideră ca neîntemeiată.

Or, reclamantul nu a prezentat nicio probă și nici nu a demonstrat în alt fel, gradul de implicare și de vinovăție al lui ***** în tot acest proces. Până la prezentarea probelor, pretenția curentă a reclamantului față de ***** rămâne o simplă solicitare și poartă un caracter declarativ.

La fel, a menționat că până la explicarea motivelor care fac prezenta pretenție neîntemeiată, menționând că formulările utilizate și neconcordanța acestora cu prevederile Legii nr. 161/2007 cu privire la protecția desenelor și modelelor industriale și anume Legea 161/2007 nu utilizează termenul remunerație de autor decât în cazul desenelor/modelelor industriale create de salariați (art. 16). Or, norma precitată nu coroborează cu pretenția împotriva lui *****, Legea 161/2007 nu utilizează termenul valorificare specific dreptului de autor, ci termenul "utilizare", Legea 161/2007 nu utilizează termenul "operă" specific dreptului de autor, ci termenul "desen/model industrial".

Data certificatului de înregistrare a desenului/modelului industrial nr. 1394 este 30 noiembrie 2011, și nu data de 16 august 2012.

Prin urmare, în partea ce ține de pretenția față de *****, nu este clar în ce bază poate fi pusă obligația de încasare pe seama acestuia. Or, reclamantul nu a prezentat nici o probă și nici nu a demonstrat în alt fel, gradul de implicare și de vinovăție al lui ***** în tot acest proces. Până la prezentarea probelor, pretenția curentă a reclamantului față de ***** rămâne o simplă solicitare și poartă un caracter declarativ.

În final, reprezentantul pârâților solicită instanței de judecată respingerea acțiunii privind protejarea dreptului de autor împotriva lui *****, SRL „Tucano Coffee”, SRL „Universul Restaurantelor”, prin care se solicită recunoașterea în calitate de autor al operelor înregistrate, obligarea publicării anunțului, obligarea de a indica numele autorului, repararea prejudiciului

moral pentru încălcarea drepturilor morale de autor, încasarea sumelor cu titlu de remunerație de autor pentru valorificarea operelor și repartizarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată (Vol. I, f.d. 133-148).

Pe parcursul examinării cauzei, din partea avocatului pârâților a parvenit referință la cererea de completare a pretențiilor din acțiune înaintată de reclamantul ***** prin care partea pârâtă a reiterat motivele de fapt și de drept expuse în referința anterioară (Vol. III. f.d. 147-148).

Tot pe parcursul examinării cauzei, partea pârâtă a prezentat referință la cererea de concretizare a pretențiilor depusă de reclamant, prin care și-a expus poziția vis-a-vi de acțiune înaintată.

Suplimentar la cele invocate anterior reprezentantul pârâților a indicat că cu pretenția concretizată privind constatarea faptului încălcării drepturilor de autor patrimoniale și morale, ale reclamantului ***** de către pârâții *****, SRL „Tucano Coffee”, SRL „Universul Restaurantelor” este una neîntemeiată. Analizând cererea de concretizare a reclamantului, constată că nu se descrie în niciun fel esența pretenției încălcări din partea pârâților și nu se menționează circumstanțele de fapt și de drept, care ar fi la baza pretenției. Prin prisma aspectului probator și în temeiul prevederilor procesual-civile, reclamantul nu explică și nici nu demonstrează care sunt operele de artă plastică, valorificarea cărora de către pârâții *****, SRL „Tucano Coffee”, SRL „Universul Restaurantelor” ar fi încălcat drepturile de autor ale reclamantului. La fel, reclamantul nu a prezentat nicio probă, care să demonstreze că este autorul uneia sau a mai multor opere, care sunt drepturile morale și cele patrimoniale de autor ale reclamantului, care ar fi fost încălcate de către pârâții *****, SRL „Tucano Coffee”, SRL „Universul Restaurantelor”.

Reclamantul solicită recunoașterea calității de autor asupra unor opere înregistrate de către AGEPI certificat nr. 5776 din 28.12.2017, fără a aduce vreo probă care să dovedească activitatea sa creatoare în raport cu fiecare operă asupra căreia pretinde paternitatea.

Potrivit art. 3 al Legii nr. 139/2020 cu privire la dreptul de autor și drepturile conexe, autor este persoana fizică prin a cărei activitate creatoare a fost creată opera. Prin urmare, reclamantul trebuia să demonstreze cu probe că este autorul unor opere concrete.

În acest sens, indică partea pârâtă că procesul de creație a operelor în cadrul SRL „Tucano Coffee”, este extrem de divers și solicită implicarea creativă din partea mai multor persoane. Astfel, aportul creativ la elaborarea unei opere este multiplu, iar calitatea de autor aparține tuturor persoanelor care au participat la procesul creativ. Afirmațiile de mai sus au fost confirmate de către designerii, care au activat la SRL „Tucano Coffee”, inclusiv de cei invitați ca martori de către reclamant. Pârâții au prezentat în calitate de probe un Raport privind analiza comparativă a operelor din Certificatul de înregistrare nr. 5776 din 28.12.2017, elaborat de specialistul Serghei Gabura. Potrivit Raportului, unele opere din certificatul de înregistrare nr. 5776 din 28 decembrie 2017 nu au fost create de reclamant, ci reprezintă doar niște fragmente din imagini deja existente, care au fost obținute folosind programe de calculator specializate, cu unele mici modificări ulterioare (poziționare, schimbare de culoare, adăugarea unor elemente sau ștergerea lor). Probele respective au confirmat cele menționate de pârâți în referința la cererea de chemare în judecată, și anume că o serie de opere/concepte de design Tucano Coffee au fost elaborate și inspirate din cultura popoarelor din America Centrală și de Sud.

Mai indică reprezentantul pârâților că, fiind audiați în prezentul litigiu, toți designerii, care au activat la SRL „Tucano Coffee”, au confirmat că în cadrul companiei exista practica preluării operelor/imaginilor din Internet și modificării ulterioare a acestora.

Cu referire la o altă pretenție pârâții menționează că au prezentat Raportul de expertiză nr. 044049 din 15 martie 2021, întocmit de Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova. Conform Raportului de expertiză, în rezultatul examinării exterioare a bunurilor cu artă aplicată (design), inclusiv pereți interiori și exteriori, tavan, mobilier (mese), ambalaj (cafea, ceai, zahăr), pungă și sacoșă de hârtie, ambalaje și suporturi de hârtie în asortiment, sacoșă din bumbac, hârtie pentru ambalare, pahare de hârtie, capace pentru pahare, cană din sticlă, etichete pentru băuturi, tacâmuri și suporturi din lemn, meniu, obiecte vestimentare (tricou, șorț, mască), cărți de vizită, steguleț, panouri, genți pentru livrare, plafon din sticlă, cabină de telefon, ecuson, s-a constatat, că pe bunurile cu artă aplicată (design), examinate în localurile din industria HoReCa, vizitate de expert, nu se indică numele autorului de design, ceea ce se confirmă prin pozele efectuate de către expertul-evaluator și care sunt anexate la raportul de expertiză. Suplimentar, a fost atașată Scrisoarea nr. 10-S/21 din 03 mai 2021 a Asociației Patronale ”Asociația Națională a Restaurantelor și a Localurilor de Agreement din Republica Moldova” (MĂR) - o organizație neguvernamentală, ce reprezintă interesele tuturor persoanelor implicate în activitatea sectorului de alimentație publică. Prin scrisoarea menționată, Asociația „MĂR” declară că în domeniul HORECA nu există astfel de uzanțe precum că pe bunurile sau în interiorul unei locații să fie indicat numele/prenumele/ pseudonimul salariatului sau a salariaților care au creat o operă de artă plastică (design) în interes de serviciu. Mai mult decât atât, consideră că o astfel de solicitare reprezintă unui abuz de drept din partea salariatului, așa cum se reglementează în Codul Civil al Republicii Moldova la art. 13. În același context, Asociația „MĂR” declară că realmente nu este posibil de a indica numele salariatului care au creat o operă de artă plastică (design) în interes de serviciu pe bunurile sau suprafețele dintr-o locație, invocând o serie de impedimente tehnice și legale.

Totuși, în pofida faptului că SRL „Tucano Coffee” nu este obligat de nicio prevedere legală sau contractuală să indice numele reclamantului, aceasta a făcut o mențiune pe site-ul www.tucanocoffee.com, cu indicarea numelui persoanelor care au contribuit într-o măsură mai mare sau mai mică la aspectul designului general al coffee shop-urilor, dorind în același timp să-și manifeste aprecierea suplimentară pentru aportul adus.

Ce ține de pretenția reclamantului cu privire la încasarea, din contul lui *****, în beneficiul său a prejudiciului material, cauzat prin violarea drepturilor patrimoniale ale autorului, în sumă de 1 leu, partea pârâtă a menționat că reclamantul nu a explicat în cererea sa de concretizare care sunt circumstanțele de fapt și de drept. În vederea corespunderii prezentei pretenții cu rigorile procesuale, reclamantul urma să explice și să demonstreze câteva elemente și legătura causală dintre ele, și anume că a valorificat ilegal opere de artă plastică a căror autor este reclamantul. Relevant pentru prezenta pretenție este răspunsul Serviciului Fiscal de Stat nr. 26-15/1-09/1295 din 27.01.2019, prin care autoritatea fiscală a specificat toate veniturile sub formă de royalty obținute/achitate de *****/„Tucano Coffee” SRL. Totodată, în procesul examinării prezentei cauze a prezentat ordinele de plată a sumelor indicate de Serviciul Fiscal de Stat, care concretizează destinația plății, și anume ”conform contractului de licență din 01.08.2017”, iar conform pct. 2.1 al contractului de licență din 01.08.2017, ***** acordă SRL „Tucano Coffee” o licență non-exclusivă de folosire a mărcilor. Astfel, prin probele administrate se confirmă lipsa veniturilor/plăților rezultate din transmiterea drepturilor de autor între pârâți (Vol. V, f.d. 88-112).

La fel, și intervenientul accesoriu Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală a RM, s-a expus asupra cererii de chemare în judecată, prezentând în acest sens referință.

În susținerea poziției a indicat că, referitor la înregistrarea operei de artă plastică cu denumirea „Tucano Design” conform certificatului de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe seria AP nr. 5776 din 28 decembrie 2017, pe numele titularului *****, la data de 15 noiembrie 2017, la AGEPI a fost depusă în format electronic cererea de înregistrare a operei de artă plastică cu denumirea „Tucano Design” cu nr. de intrare 522, solicitant și titular al drepturilor patrimoniale fiind indicat *****, IDNP: *****, iar în calitate de reprezentant - Gomeniuk Iuri.

La cererea de înregistrare au fost anexate 55 fotografii color în 2 exemplare, copia buletinului de identitate a solicitantului, autorului și titularului drepturilor patrimoniale *****, procura și nota de plată a taxei.

În urma examinării cererii și a documentelor anexate la cerere, s-a constatat respectarea cerințelor legale prevăzute pentru înregistrarea operei de artă plastică, astfel, AGEPI a înscris datele cu privire la înregistrarea operei de artă plastică cu denumirea „Tucano Design” în Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturile conexe și a eliberat certificatul de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe seria AP nr. 5776 din 28 decembrie 2017, pe numele titularului *****.

În contextul celor enunțate, toate acțiunile AGEPI în procesul de examinare a cererii și de înregistrare a operei de artă plastică au fost realizate conform Legii nr. 139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe și Regulamentului cu privire la înregistrarea obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 89/2012.

La data de 21 decembrie 2018, ***** a depus la AGEPI o cerere prin care a solicitat anularea certificatului de înregistrare seria AP nr. 5776 din 28 decembrie 2017. Răspunsul a fost expediat la data de 21 ianuarie 2019 cu nr. ieșire 166, în adresa lui *****, însă a fost restituit cu mențiunea „nereclamat” la 08 februarie 2018, conform ștampilei de pe plic.

Ulterior, la 13 februarie 2019, răspunsul AGEPI nr. 166 din 21 ianuarie 2019 a fost expediat repetat, prin intermediul oficiului poștal, cât și la adresa electronică a reclamantului.

Referitor la înregistrarea desenului/modelului industrial nr. 1394 din 30 noiembrie 2011 pe numele titularului *****, menționează că desenul/modelul industrial cu nr. 1394 din 30 noiembrie 2011, cu titlul „Motive decorative pentru suprafețe”, a fost înregistrat la AGEPI pe numele titularului, autorului *****, valabilitatea certificatului a expirat la data de 30 noiembrie 2016. Astfel, în conformitate cu art. 6 alin. (1) din Legea nr. 161/2007 privind protecția desenelor și desenelor industriale, prin desen sau model industrial se protejează aspectul exterior al unui produs, sau al unei părți al acestuia, rezultat în special din caracteristicile liniilor, contururilor, culorilor, formei, texturii și/sau materialelor și/sau ale ornamentației produsului în sine. Iar conform alin. (3) al aceluiași articol, se asigură protecție pentru desen sau modelul industrial numai dacă acesta este nou și are un caracter individual. Tot aici, reprezentantul AGEPI face trimitere la prevederile legale stabilite de art. 7, art. 10 din Legea nr. 161/2007 privind protecția desenelor și desenelor industriale.

Comunică reprezentantul autorității publice că la verificarea criteriului nouitate (art. 7 al Legii nr. 161/2007), de către AGEPI a fost efectuată cercetarea documentară a modelelor industriale identice sau similare în fondul documentar existent la AGEPI, alcătuit din:

- a) certificatele de înregistrare a desenelor și modelelor industriale în Republica Moldova, ce la data priorității lor;
- b) cererile de înregistrare a desenelor și modelelor industriale depuse prin procedura națională în Republica Moldova, pentru care nu a fost emisă hotărârea de retragere sau respingere, de la data priorității lor;

c) cererile internaționale depuse prin procedura Aranjamentului de la Haga privind înregistrarea internațională a desenelor și modelelor industriale, adoptat la 6 noiembrie 1925 (în continuare - Aranjamentul de la Haga) și înregistrate în Republica Moldova, de la data priorității lor;

d) cererile internaționale depuse prin procedura Aranjamentului de la Haga, de la data publicării lor (cu excepția cererilor specificate la lit.c) din prezentul punct);

e) cererile de înregistrare a desenelor și modelelor comunitare depuse la Oficiul de Armonizare a Pieței Interne (OHIM), de la data publicării lor;

f) cererile de înregistrare a desenelor și modelelor industriale sau brevetele/certIFICATELE de înregistrare a desenelor și modelelor industriale publicate în buletinele oficiale de proprietate industrială din România, Federația Rusă și Ucraina, de la data publicării lor.

Cerințele respective sunt prevăzute de regulile 80-82 ale Regulamentului privind procedura de depunere, examinare și înregistrare a desenelor și modelelor industriale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1496 din 29 decembrie 2008. Rezultatele au fost expuse în raportul de documentare realizat de AGEPI, care include doar informația accesibilă expertului la data examinării cererii de înregistrare.

Fondul documentar menționat nu asigură verificarea noutății la nivel mondial, fapt pentru care solicitantul își asumă responsabilitatea în cazul în care se solicită respingerea cererii de înregistrare sau anularea desenului sau modelului industrial înregistrat în baza unui obiect dezvoltat conform art. 10 din Legea nr. 161/2007.

Toate acțiunile AGEPI ce țin de examinarea cererii de înregistrare a desenului sau modelului industrial au fost realizate cu bună credință și în strictă conformitate cu prevederile Legii nr. 161/2007.

Mai menționează că potrivit art. 54 al Legii nr. 161/2007, în cazul în care certificatul de înregistrare nu este reînnoit în conformitate cu art. 14 sau termenul de 25 de ani calculat de la data de depozit a expirat, AGEPI introduce în Registrul național de desene și modele industriale înregistrate mențiunea că înregistrarea desenului sau modelului industrial a rămas fără efect din data expirării ultimei perioade de protecție de 5 ani, fapt care se publică în BOPI.

În conformitate cu prevederile art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 139/2010, AGEPI recepționează și examinează cererile de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe, înregistrează și eliberează, în numele statului, certificate de înregistrare a acestora.

Condițiile de depunere a cererii de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe, modul de completare a formularului cererii, normele aplicate documentelor ce urmează a fi anexate la cerere și procedura de înregistrare a obiectelor în Registrul de Stat, instituit în cadrul AGEPI, sunt reglementate de prevederile Regulamentului cu privire la înregistrarea obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe.

În conformitate cu procedurile stabilite în Regulamentul sus-menționat, pentru înregistrarea obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe, solicitantul depune la AGEPI cererea de înregistrare a obiectului dreptului de autor și drepturilor conexe, completată pe un formular-tip, aprobat de către AGEPI, care include date de identificare ale persoanelor fizice, precum numele și prenumele, numărul de identificare de stat unic, adresa completă și altă informație.

La cererea de înregistrare a unei opere se anexează opera propriu-zisă, copia actelor de identitate ale autorilor, dovada de plată a taxei și alte documente, după caz. În cadrul procedurii de înregistrare a obiectelor conform prevederilor Regulamentului, AGEPI verifică: cererea de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe, perfectată pe un formular-tip, în

conformitate cu prevederile Regulamentului; documentele anexate cererii, necesare efectuării procedurii de înregistrare, stabilite conform punctului 6 din Regulament, și anume: obiectul (opera) propriu-zis sau materialul identificator prezentat spre înregistrare, în două exemplare identice, cu semnătura autorilor pe fiecare pagină; procura eliberată în condițiile legii, dacă cererea se depune prin intermediul reprezentantului sau de către o terță persoană, împuternicită de autor(i); dovada de plată a taxei, în cuantumul stabilit, sau documentul care confirmă înlesnirea, după caz; copia actelor de identitate ale autorilor; contractul de autor în cazul transmiterii drepturilor patrimoniale, întocmit în conformitate cu art.30 și 31 din Legea nr.139/2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe și alte documente.

Potrivit pct. 32 din Regulament, AGEPI este în drept să respingă înregistrarea operei prezentate de solicitant în următoarele cazuri: nu sînt îndeplinite cerințele specificate în prezentul Regulament; opera nu constituie obiect al dreptului de autor sau al drepturilor conexe; obiectul prezentat a fost deja înregistrat în Registrul de Stat; opera derivată prejudiciază drepturile autorului operei originale; opera prezentată constituie obiectul unui litigiu în instanța de judecată și nu există o hotărîre definitivă în această privință; denumirea operei contravine bunelor moravuri.

Totodată, a indicat reprezentantul AGEPI că procedura de înregistrare a unei opere protejate de dreptul de autor nu presupune efectuarea unei expertize în vederea stabilirii faptului dacă opera a fost expusă în public sau creată anterior de către o altă persoană decât solicitantul.

Potrivit pct. 35 din Regulament, în cazul în care cererea îndeplinește condițiile stabilite în Regulament, AGEPI, în termen de 30 de zile lucrătoare, înscrie datele cu privire la înregistrarea operei în Registrul de Stat și eliberează solicitantului certificatul de înregistrare a obiectului.

Corespunzător, fiind întrunite toate condițiile legale prevăzute pentru înregistrarea operei de artă plastică, AGEPI a înscris datele cu privire la înregistrarea operei în Registrul de Stat și a eliberat certificatul de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe seria AP nr. 5776 din 28 decembrie 2017, pe numele titularului *****.

De asemenea, potrivit pct. 45 din Regulament, în cazul în care după înregistrare se constată că persoana care solicită înregistrarea obiectului în Registrul de Stat a prejudiciat dreptul de autor sau drepturile conexe ale altor persoane, ea poartă răspundere în conformitate cu legislația civilă, contravențională sau penală.

Astfel, cererea de înregistrare a operei de artă plastică, semnată de reprezentantul solicitantului Gomeniuk Iuri, conține și o declarație pe propria răspundere că obiectul prezentat spre înregistrare este original și respectă prevederile legislației dreptului de autor și drepturilor conexe, iar însușirea dreptului la paternitate sau altă violare a dreptului de autor, precum și furnizarea documentelor sau informațiilor false, se pedepsește conform legislație civile, contravenționale sau penale.

Reieșind din prevederile art. 55 al Legii nr. 139/2010, orice persoană fizică sau juridică care are pretenții în privința valorificării unui obiect al dreptului de autor, al drepturilor conexe sau a altor drepturi protejate prin această lege are dreptul să inițieze acțiuni în instanța de judecată competentă ori să sesizeze altă autoritate pentru aplicarea măsurilor, procedurilor și remediile- legale.

În acest sens, urmează a fi reținut faptul că în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (2) a. Legii nr. 139/2010, autorul beneficiază de protecția dreptului de autor asupra operei sale prin însuși faptul de creare a ei. Pentru apariția și exercitarea dreptului de autor nu este necesară înregistrarea operei, nici alt act de notificare sau alte formalități.

Totodată, potrivit art. 9 alin. (7) al Legii prenotate, se consideră a fi autor, în absența unei probe contrare, persoana fizică sub al cărei nume pentru prima dată este publicată opera. Titularul dreptului exclusiv de autor poate să o înregistreze în registrele oficiale de stat în decursul termenului de protecție a dreptului de autor. Astfel, persoanei a cărei operă a fost înregistrată i se eliberează un certificat de modelul stabilit, care nu poate servi drept prezumție a paternității. În aceste condiții, înregistrarea unei opere protejate prin dreptul de autor poartă un caracter facultativ, neobligatoriu, și are drept scop facilitarea protecției dreptului de autor prin eliberare! unui certificat, pe răspunderea solicitantului, ce conține informație privind titularul drepturilor - patrimoniale și nepatrimoniale asupra operei. În caz de litigiu, instanța de judecată poate recunoaște înregistrarea drept prezumție a paternității dacă nu se va dovedi contrariul.

Dreptul de autor se constituie din drepturi morale, dreptul la paternitate, dreptul la nume dreptul la respectarea integrității operei, dreptul la divulgarea și retractarea operei și drepturi patrimoniale. Drepturile patrimoniale pot aparține autorului ori altei persoane fizice sau juridice care deține, în mod legal, drepturile respective, titularul de drepturi.

Drepturile morale nu pot face obiectul vreunei renunțări sau cesiuni și sânt imprescriptibile, chiar și în cazul în care autorul cedează drepturile sale patrimoniale. Totuși, autorul sau alt titular al dreptului de autor are dreptul exclusiv să efectueze, să permită sau să interzică valorificarea operei, inclusiv prin acțiunile stipulate la art. 11 din Legea nr. 139/2010.

Dreptul la paternitate reprezintă dreptul de a fi recunoscut în calitate de autor al operei sale și dreptul de a pretinde o atare recunoaștere, inclusiv prin indicarea numelui său pe toate exemplarele operei publicate sau prin referirea la numele său, după cum se obișnuiește, în cazul oricărei valorificări a operei, cu excepția cazurilor, când acest lucru este imposibil și când lipsa obligației de a indica numele autorului decurge din alte prevederi ale Legii 139/2010.

Drept urmare, potrivit art. 63 alin. (4) din Legea nr. 139/2010, titularul de drepturi lezate în drepturile protejate de prezenta lege poate revendica și repararea materială a prejudiciului moral.

Referitor la operele create ca urmare a îndeplinirii unei misiuni încredințate de angajator sau ca urmare a îndeplinirii atribuțiilor de serviciu (operă de serviciu), drepturile morale asupra acesteia aparțin autorului operei, potrivit prevederilor art. 14 al Legii nr. 139/2010. Totodată, dreptul patrimonial asupra operei de serviciu aparține angajatorului, în lipsa unor prevederi legale sau a unor clauze contractuale contrare, în măsura în care valorificarea operei este condiționată de misiunea încredințată autorului de a crea această operă.

Raporturile ce țin de crearea, protecția juridică, remunerarea autorilor obiectelor de proprietate intelectuală de serviciu și utilizarea obiectelor de proprietate intelectuală create de către salariații în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu sau în cadrul exercitării unei sarcini concrete date în scris de angajator sunt reglementate și de prevederile Regulamentului privind obiectele de proprietate intelectuală create în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1609/2003.

Reieșind din cele expuse, instanța de judecată urmează să constate împrejurările menționate în baza probelor prezentate, pentru a decide în privința recunoașterii reclamantului ***** în calitate de autor al operelor înregistrate de către Agenția de Stat Pentru Proprietate Intelectuală, anexe la Certificatul de înregistrare a operei de artă plastică nr. 5776 din 28 decembrie 2017.

Astfel, reprezentantul intervenientului accesoriu AGEPI, a lăsat la discreția instanței de judecată cererea de chemare în judecată (f.d. Vol. I, f.d. 198-201).

Ulterior, la 12 martie 2020, prin intermediul cancelariei Judecătorei Chișinău (sediul Centru), din partea reprezentantului AGEPI, au parvenit explicații scrise asupra cererii de

concretizare a acțiunii depus de reclamantul *****. Așadar, suplimentar a indicat că potrivit art. 9 alin. (1), alin. (6), alin. (7) al Legii prenotate, se consideră a fi autor, în absența unei probe contrare, persoana fizică sub al cărei nume pentru prima dată este publicată opera. Titularul dreptului exclusiv de autor poate să o înregistreze în registrele oficiale de stat în decursul termenului de protecție a dreptului de autor. Astfel, persoanei a cărei operă a fost înregistrată i se eliberează un certificat de modelul stabilit, care nu poate servi drept prezumție a paternității.

În aceste condiții, înregistrarea unei opere protejate prin dreptul de autor poartă un caracter facultativ, neobligatoriu, și are drept scop facilitarea protecției dreptului de autor prin eliberarea unui certificat, pe răspunderea solicitantului, ce conține informație privind titularul drepturilor patrimoniale și nepatrimoniale asupra operei. În caz de litigiu, instanța de judecată poate recunoaște înregistrarea drept prezumție a paternității dacă nu se va dovedi contrariul.

Condițiile de depunere a cererii de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe, modul de completare a formularului cererii, normele aplicate documentelor ce urmează a fi anexate la cerere și procedura de înregistrare a obiectelor în Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturile conexe sunt reglementate de Regulamentul cu privire la înregistrarea obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 89/2012 (în continuare - Regulamentul nr. 89/2012).

Corespunzător, reieșind din prevederile sus-enunțate, certificatul de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe nu include obiectul (opera propriu-zisă) și nu conține careva anexe. Astfel, este neîntemeiată și eronată afirmația reclamantului precum că operele înregistrate pe numele lui ***** sunt anexate la certificatul de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe seria AP Nr. 5776 din 28 decembrie 2017. Respectiv, nu este justificată nici cerința reclamantului de a obliga AGEPI să expedieze o copie a certificatului de înregistrare a operei de artă plastică nr. 5771 din 28 decembrie 2017 emis pe numele lui ***** , cu anexarea operelor înregistrate.

Menționează că potrivit pct. 46 din Regulament, după finalizarea procedurii de înregistrări a obiectului, cererea și materialele anexate la cerere, inclusiv materialele identificatoare, și păstrează în arhiva AGEPI pe întreaga perioadă de protecție a drepturilor patrimoniale, stabilită prin lege. De asemenea, reieșind din prevederile pct. 47 din Regulament, AGEPI asigură secretul conținutului obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe, înregistrate în Registrul de Stat și pentru divulgarea secretului, poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare.

Reclamantul confundă, cel mai probabil, procedura de înregistrare a unei opere protejate de dreptul de autor cu cea de înregistrare a obiectelor de proprietate industrială, în cazul dat, a desenelor și modelelor industriale și induce astfel în eroare instanța de judecată menționând că spre deosebire de regula stabilă și uniformă a AGEPI, conținutul acestui Certificat (opere anexate) nu a fost publicat pe pagina oficială a AGEPI.

Condițiile de depunere a cererii de înregistrare a desenului sau modelului industrial, modul de completare a formularului cererii, condițiile de înregistrare a desenelor și modelelor industriale datele pentru publicare în Buletinul Oficial de Proprietate Intelectuală al Republicii Moldova (BOPI), etc. sunt prevăzute de Legea nr. 161/2007 privind protecția desenelor și modelelor industriale și de Regulamentul privind procedura de depunere, examinare și înregistrare a desenelor și modelelor industriale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1496/2008.

În conformitate cu art. 43 din Legea nr. 161/2007, după examinarea condițiilor de formă AGEPI, în termen de cel mult 3 luni de la data de depozit, publică în Buletinul Oficial de

Proprietate Intelectuală (BOPI) datele despre cerere. Elementele cererii care se publică sânt stabilite în Regulament. Astfel, reieșind din pct. 95 din Regulamentul nr. 1496/2008, pe lângă celelalte date despre cerere, în BOPI se publică reprezentările desenului/modelului industrial. Menționăm că scopul publicării în BOPI a cererilor de înregistrare a desenelor și modelelor industriale este cel de a oferi posibilitate terților care dețin informații ce pot influența înregistrarea desenului sau modelului industrial publicat, să prezinte AGEPI observațiile și opozițiile motivate (pct. 100 din Regulamentul nr. 1496/2008).

Cât privește operele protejate prin dreptul de autor, a căror procedură de înregistrare poartă un caracter facultativ, neobligatoriu, de menționat că legislația în vigoare nu reglementează procedura publicării datelor despre cerere în BOPI pentru a fi opozabilă terților.

Informația referitoare la înregistrarea obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe, și anume seria, numărul de înregistrare, autorul, denumirea operei, titularul drepturilor patrimoniale, este publică, și poate fi vizualizată de orice persoană interesată accesând pagina web a AGEPI, în directoriul: <http://www.db.agepi.md/opere/>, inclusiv cu referire la opera conform certificatului de înregistrare cu numărul 5776 din 28 decembrie 2017.

Totodată, la data de 20 septembrie 2019 ***** a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, în ordinea contenciosului administrativ, cererea de chemare în judecată împotriva AGEPI cu privire la anularea actului administrativ individual prin care solicit anularea în întregime, ca fiind ilegală și neîntemeiată a Deciziei Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a RM nr. 1799 din 21 august 2019, prin care s-a respins cererea Reclamantului *****, nr. 1172 din 28 iunie 2019, de înregistrare a operei de artă plastică cu denumirea „Этно Мотивы” și obligarea AGEPI să admită cererea reclamantului *****, nr. 1172 din 28 iunie 2019 și să înregistreze operele de artă plastică cu denumirea „Этно Мотивы”.

Mai indică că pretinsa cerere de concretizare a acțiunii care, de fapt, reprezintă o cerere de reclamare a probelor, este înaintată în mod neîntemeiat (Vol. III, f.d. 170-172).

În ședință de judecată reclamantul *****, cât și avocatul acestuia, Boris Malachi, au susținut cererea de chemare în judecată cu concretizările făcute pe parcursul derulării examinării cauzei.

În ședință de judecată reprezentantul părților, SRL „Tucano Coffee” și SRL ”Universul Restaurantelor” – avocatul Țigănaș Ion, cât și pârâtul ***** au solicitat respingerea acțiunii pe motivele de fapt și de drept indicate în referințele prezentate pe parcursul examinării cauzei.

În ședință de judecată, reprezentantul Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectual - Patricia Bondarenco, a lăsat cererea de chemare în judecată la discreția instanței.

În ședință de judecată reprezentantul SRL „Happy Coffee”, nu s-a prezentat, deși a fost citat legal despre data, ora și locul examinării cauzei, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei. La fel, instanța de judecată atestă că prin intermediul cancelariei Judecătoria Chișinău (sediul Centru), din partea reprezentantului Societății cu Răspundere Limitată „Happy Coffee” a fost depusă cerere de examinare în lipsă a cauzei.

Aprecierea instanței de judecată.

Studiind înscrisurile probatorii administrate de către părți, audiind poziția participanților prezenți în ședința de judecată, în colaborare cu normele legale ce guvernează speța, instanța de judecată concluzionează asupra respingerii a cererii de chemare în judecată depuse de ***** împotriva lui *****, Societatea cu Răspundere Limitată „Tucano Coffee”, Societatea cu Răspundere Limitată „Universul Restaurantelor”, intervenient accesoriu Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală și Societatea cu Răspundere Limitată „Happy Coffee” cu privire la

constatarea faptului încălcării drepturilor de autor patrimoniale și morale, constatarea faptului că prin certificatul de înregistrare a operei de artă plastică nr.5776 din 28 decembrie 2017, emis de Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală pe numele lui *****, au fost înregistrate și opere ale căror autor este *****, repararea prejudiciului material și moral, încasarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform art.27 alin.(1) și (2) al Declarației Universale a Drepturilor Omului, art.33 alin.(1)-(3) al Constituției Republicii Moldova, orice persoană are dreptul de a lua parte în mod liber la viața culturală a comunității, de a se bucura de operele de artă, de a participa la progresul științific și la rezultatele binefăcătoare ale acestora, la protecția intereselor sale morale și materiale care decurg din orice producție științifică, literară sau artistică, a cărei autor este. Libertatea creației artistice și științifice este garantată. Dreptul cetățenilor la proprietatea intelectuală, interesele lor materiale și morale ce apar în legătură cu diverse genuri de creație intelectuală, sunt apărute de lege. Statul contribuie la păstrarea, la dezvoltarea și la propagarea realizărilor culturii și științei naționale și mondiale.

Toate drepturile oamenilor își au, toate, originea în viața extrajuridică, iar drepturile de proprietate intelectuală nu fac excepție de la această regulă decât prin faptul că au „obiecte” de un fel cu totul special, de aceea și drepturile, recunoscute târziu de semenii creatorilor prin legile speciale, sunt de un fel deosebit, autorii de creații intelectuale (autorii de opere, inventatorii, creatorii de desene și modele, de topografii de produse semiconductoare) fiind singurii titulari de drepturi care beneficiază în raportul lor cu bunurile pe care le-au creat cu puterea minții și în raporturile lor cu terții, de drepturi morale și de drepturi patrimoniale. În operă se prelungește autorul însuși și cu cât opera reprezintă mai mult pe autor, cu atât mai multe și mai importante sunt drepturile intelectuale în componenta lor morală.

În ședința de judecată cu certitudine s-a constatat că, la 01 februarie 2012, prin ordinul nr. 75, ***** a fost angajat în calitate de designer în cadrul SRL „Universul Restaurantelor”, unde a activat până la 28 august 2015, fapt confirmat prin carnetul de muncă nr. seria AA 0871698 (Vol. I, f.d. 18).

La 03 octombrie 2016, între SRL „Tucano Coffee” și ***** a fost încheiat contract individual de muncă nr. 019, prin care Andrei Tnkulevici a fost angajat în cadrul persoanei juridice sus menționate în calitate de art director, pe o perioadă nedeterminată, cu salariu netarifar în mărime de 3780 lei salariu (Vol. I, f.d. 21-24).

Tot la data de, 03 octombrie 2016, între Andrei Tnkulevici, în calitate de autor, și SRL „Tucano Coffee”, în calitate de beneficiar, a fost încheiat contractul de cesiune a drepturilor de autor nr. MV 7/7/7.

Potrivit pct. 2.1. - 2.3 al contractului de cesiune nr. MV 7/7/7 din 03 octombrie 2016, autorul (Andrei Tnkulevici), se obligă să transmită beneficiarului (SRL „Tucano Coffee”), în baza prezentului contract, drepturile de autor obținute în urma creării operei în baza contractului individual de muncă din 03 octombrie 2016.

Autorul garantează faptul că deține dreptul de autor asupra operelor create. Reglementările prezentului contract se referă doar la operele create în baza contractului individual de muncă nr. 019 din 03 octombrie 2016 (Vol. I, f.d. 25-28).

Ulterior, la 15 februarie 2017, *****, în calitate de (donator) și ***** (în calitate de donatar) a fost încheiat contractul de donație, potrivit căruia Donatorul, fiind conștient de însemnătatea acestui act donează Donatarului o fracțiune din cota partei din capitalul social în SRL „Tucano Coffee” în mărime de 3% din 100% din capitalul social, înregistrată în registrul de stat al persoanelor juridice la 31 martie 2014 (Vol. I, f.d. 29-31).

La 24 mai 2018, *****, în calitate de vânzător, i-a înstrăinat lui ***** , în calitate de cumpărător, partea socială în mărime de 3% din capitalul social al SRL „Tucano Coffee”, fiind încheiat un contract de vânzare – cumpărare a părții sociale.

Pct. 2 al contractului de vânzare – cumpărare din 24 mai 2018, atestă că, în rezultatul încheierii prezentului contract, în proprietate a cumpărătorului trece partea socială în mărime de 3% din capitalul social al SRL „Tucano Coffee” (Vol. I, f.d. 32-33).

Din explicațiile reclamantului rezultă că, ***** în perioadă cât a activat în cadrul SRL „Universul Restaurantelor” și SRL „Tucano Coffee” a efectuat mai multe opere de artă plastică și alte obiecte de proprietate intelectuală care sunt valorificate în activitatea economică a rețelei Tucano Coffee.

Așadar, la 28 iunie 2019, reclamantul ***** a depus la sediul Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală cererea nr. 1172, privind înregistrarea operei de artă plastică cu denumirea „Этно Мотивы”, la cerere fiind anexate 80 de desene (Vol. I, f.d. 36-56).

Prin notificarea nr. 8709 din 26 iulie 2019, Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală a comunicat lui ***** că operele depuse spre înregistrare la 28 iunie 2019, nu pot fi supuse înregistrării pe motiv că acestea au fost suspendate înregistrării pe numele lui ***** , conform certificatului de înregistrare nr. 5776 din 28 decembrie 2017, în temeiul art. 32 alin. (3) din Regulament. La fel, s-a adus la cunoștința reclamantului că certificatul nr. 5776 din 28 decembrie 2017 face obiectul litigiului în instanța de judecată (Vol. I, f.d. 57).

În acest sens, la 04 aprilie 2019, ***** s-a adresat în instanța de contencios administrativ cu cerere către Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală cu privire la radierea de la rubrica „autor *****” din certificatul nr. seria AP 5776 din 28 decembrie 2017 (Vol. I, f.d. 34, 60-61).

Astfel, reclamantul prin intermediul avocatului său, Boris Malachi, la 17 septembrie 2019, a expediat în adresa SRL „Universul Restaurantelor” și SRL „Tucano Coffee” și ***** cerere prealabilă prin care a solicitat fiecăruia în partea executarea unor pretenții față de ultimul, totodată, a fost indicate pretenții cu privire la încasarea prejudiciu material și moral, însă până la înaintarea acțiunii în instanța de judecată, reclamantul nu a primit un răspuns la cererea prealabilă înaintată (Vol. I, f.d. 74-83).

Drept urmare, la 17 octombrie 2019, reclamantul ***** s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** , SRL ”Tucano Coffee”, SRL ”Universul Restaurantelor”, intervenient accesoriu Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală și SRL ”Happy Coffee” (Vol. I, f.d. 3-11), cerere care pe parcursul examinării cauzei a fost concretizată de mai multe ori, iar în final reclamantul a solicitat instanței de judecată:

1. Constatarea faptului încălcării drepturilor de autor patrimoniale și morale, ale reclamantului ***** de către pârâții SRL „Tucano Coffee”, ***** și SRL „Universul Restaurantelor”.

2. Constatarea faptului că, prin certificatul de înregistrare a operei de artă plastică nr. 5776 din 28 decembrie 2017, emis de către Agenția de Stat Pentru Proprietate Intelectuală pe numele lui Ruslan Cojocarii, au fost înregistrate și opere ale căror autor este *****;

3. Obligarea pârâților ***** și SRL „Tucano Coffee” să publice în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina de internet <https://tucanocoffee.com> un anunț cu

următorul conținut: „Anunț! ***** și SRL „Tucano Coffee” anunță că, prin certificatul de înregistrare a operei de artă plastică nr. 5776 din 28 decembrie 2017, emis de către Agenția de Stat Pentru Proprietate Intelectuală, au fost înregistrate și opere ale căror autor este *****”.

4. Obligarea pârâților ***** și SRL „Universul Restaurantelor” să publice în Monitorul Oficial al Republicii Moldova un anunț cu următorul conținut: „Anunț! ***** și SRL „Universul Restaurantelor” anunță că, autor al operelor înregistrate de către Agenția de Stat Pentru Proprietate Intelectuală, și anexate la Certificatul de înregistrare a desenului/modelului industrial nr. 1394 din 16 august 2012, este *****”.

5. Obligarea pârâților ***** și SRL „Universul Restaurantelor” să publice în Monitorul Oficial al Republicii Moldova un anunț cu următorul conținut: „Anunț! ***** și SRL „Universul Restaurantelor” anunță că, autor al operelor înregistrate de către Agenția de Stat Pentru Proprietate Intelectuală, și anexate la certificatul de înregistrare a desenului/modelului industrial nr. 1548 din 09 decembrie 2011, este *****”.

6. Obligarea pârâtului SRL „Tucano Coffee” de a indica numele lui ***** cu formula „autor *****”, pe toate bunurile și pe toate suprafețe din toate localurile pârâtului SRL „Tucano Coffee” și rețeaua „Tucano Coffee”, pe care sunt amplasate opere ale căror autor este reclamantul, indiferent de suportul pe care aceste opere sunt aplicate;

7. Încasarea, din contul pârâtului SRL „Tucano Coffee”, în beneficiul reclamantului ***** a prejudiciului moral cauzat prin violarea drepturilor morale ale autorului, în sumă de 100 000 lei;

8. Încasarea, din contul pârâtului SRL „Universul Restaurantelor”, în beneficiul reclamantului ***** a prejudiciului moral, cauzat prin violarea drepturilor morale ale autorului, în sumă de 100 000 lei;

9. Încasarea, din contul pârâtului ***** a prejudiciului moral, cauzat prin violarea drepturilor morale ale autorului, în sumă de 100 000 lei;

10. Încasarea, din contul pârâtului SRL „Tucano Coffee” în beneficiul reclamantului ***** a prejudiciului material cauzat, sub forma remunerației de autor neachitate, în cuantum de 100 000 lei;

11. Încasarea, din contul pârâtului Ruslan Cojocarii în beneficiul reclamantului ***** a prejudiciului material, cauzat prin violarea drepturilor patrimoniale ale autorului, în sumă de 1 leu;

12. Încasarea, din contul pârâților ***** și SRL „Tucano Coffee” în beneficiul reclamantului ***** a tuturor cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu prezentul proces (Vol. V, f.d. 80-83).

Cu referire la pretențiile reclamantului cu privire la constatarea faptului încălcării drepturilor de autor patrimoniale și morale, ale reclamantului ***** de către pârâții SRL „Tucano Coffee”, ***** și SRL „Universul Restaurantelor” și constatarea faptului că, prin certificatul de înregistrare a operei de artă plastică nr. 5776 din 28 decembrie 2017, emis de către Agenția de Stat Pentru Proprietate Intelectuală pe numele lui Ruslan Cojocarii, au fost înregistrate și opere ale căror autor este ***** a instanța de judecată menționează următoarele.

Potrivit art. 3 al Legii nr. 139 din 02 iulie 2010 cu privire la dreptul de autor și drepturile conexe, *autor* este persoană fizică prin a cărei activitate creatoare a fost creată opera;

opera, rezultat al creației intelectuale originale în domeniul literaturii, artei și științei, indiferent de mijloacele de creare, de modul concret și de forma de exprimare, de valoarea și importanța acesteia.

În conformitate cu art. 5 alin. (2) – alin. (5) al Legii sus menționate, autorul beneficiază de protecția dreptului de autor asupra operei sale prin însuși faptul de creare a ei. Pentru apariția și exercitarea dreptului de autor nu este necesară înregistrarea operei, nici alt act de notificare sau alte formalități.

Dreptul de autor se constituie din drepturi patrimoniale și drepturi morale (personale nepatrimoniale). Dreptul de autor nu depinde de dreptul de proprietate asupra obiectului material în care și-a găsit expresie opera respectivă. Procurarea unui asemenea obiect nu conferă proprietarului acestuia nici unul din drepturile acordate autorului de prezenta lege. Drepturile patrimoniale pot aparține autorului ori altei persoane fizice sau juridice care deține, în mod legal, drepturile respective (titularul de drepturi).

Conform art. 7 alin. (1) lit. d) al Legii cu privire la dreptul de autor și drepturile conexe nr. 139 din 02 iulie 2010, dreptul de autor se extinde asupra operelor literare, artistice și științifice exprimate în următoarele forme de imagine (desen, schiță, pictură, plan, fotocadru etc.).

Potrivit art. 9 alin. (1) și alin. (6) – (7) al Legii menționate, se consideră a fi autor, în absența unei probe contrare, persoana fizică sub al cărei nume pentru prima dată este publicată opera.

Titularul dreptului exclusiv de autor asupra unei opere publicate sau nepublicate poate să o înregistreze în registrele oficiale de stat în decursul termenului de protecție a dreptului de autor. Persoanei a cărei operă a fost înregistrată i se eliberează un certificat de modelul stabilit. În conformitate cu art. 5 alin. (2) și cu alin. (1) al prezentului articol, acest certificat nu poate servi drept prezumție a paternității. În caz de litigiu, instanța de judecată poate recunoaște înregistrarea drept prezumție a paternității dacă nu se va dovedi contrariul.

Așadar, una dintre pretențiile reclamantului către pârâți este constatarea încălcării drepturilor de autor patrimoniale și morale ale ultimului de către SRL „Universul Restaurantelor” și SRL „Tucano Coffee” și *****.

La caz, instanța de judecată atestă că, între SRL „Tucano Coffee” și Andrei Tnkulevici a fost încheiat contract individual de muncă nr. 019, prin care reclamantul a fost angajat în calitate de art director, pe o perioadă nedeterminată, cu salariu netarifar în mărime de 3780 lei salariu (Vol. I, f.d. 21-24), totodată, a fost încheiat contractul de cesiune a drepturilor de autor nr. MV 7/7/7, potrivit căruia autorul Andrei Tnkulevici, s-a obligat să transmită beneficiarului SRL „Tucano Coffee”, în baza prezentului contract, drepturile de autor obținute în urma creării operele în baza contractului individual de muncă din 03 octombrie 2016 2016 (Vol. I, f.d. 25-28).

Pct. 5.1 al contractului de cesiune a drepturilor de autor nr. MV 7/7/7 din 03 octombrie 2016, beneficiarul (SRL „Tucano Coffee”) este proprietarul exclusiv a operelor, iar pct. 5.6 din contractul nominalizat, atestă că autorul (Andrei Tnkulevici) după transmiterea drepturilor exclusive de valorificare a operei către beneficiar (SRL „Tucano Coffee”) nu are dreptul de a valorifica această operă individual și de a transmite acest drept asupra operei unei terțe persoane.

Din clauzele contractului individual de muncă se atestă că reclamantul a fost angajat în cadrul persoanei juridice în vederea elaborării desenelor, modelelor și alte opere de artă plastică pentru care era remunerat conform pct. 8 din contractul individual de muncă nr. 019 din 03 octombrie 2016, cu un salariu netarifar în mărime de 3780 lei (Vol. I, f.d. 22).

Potrivit pct. 3 al Regulamentului privind obiectele de proprietate intelectuală create în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1609 din 31 decembrie 2003, se atestă că *obiecte de proprietate intelectuală de serviciu* (în continuare – OPI de serviciu) - invențiile, modelele de utilitate, desenele și modelele industriale, soiurile de plante,

topografiile circuitelor integrate, obiectele protejate de dreptul de autor și drepturile conexe create de salariat în cadrul exercitării atribuțiilor sale de serviciu, îndeplinirii unei sarcini concrete date în scris de angajator, folosind mijloacele materiale sau financiare ale angajatorului, beneficiarului, cunoștințele și experiența dobândite în timpul activității în cadrul întreprinderii, instituției sau organizației.

Iar, potrivit pct. 9 al Regulamentului, autorul (coautorii) este (sînt) obligat (și) să comunice angajatorului despre crearea OPI în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu. Comunicarea privind crearea OPI de serviciu se perfectează în scris, sub formă de raport semnat de autor (coautori) și se prezintă angajatorului în termen de o lună de la data creării obiectelor în cauză. Angajatorul înregistrează raportul la data prezentării, acest fapt aducîndu-se la cunoștința autorului (coautorilor) în scris.

Din materialele dosarului rezultă că pentru elaborarea desenelor, modelelor și alte opere de artă plastică în cadru SRL „Tucano Coffee” a fost creat departamentul de marketing, unde ***** deținea funcția de art director, iar în subdiviziunea sa se aflau designerii industriali ***** și ***** (Vol. I, f.d. 149).

Astfel, instanța de judecată atenționează că din interpretarea prevederilor legale sus menționate, angajatul, în persoana lui ***** urma să prezinte un raport prin care să aducă la cunoștință angajatorului SRL „Tucano Coffee” despre crearea operelor în timpul serviciului, fapt care nu a fost realizat de către ultimul.

Mai mult, atât în cadru SRL „Universul Restaurantelor”, cât și în cadru SRL „Tucano Coffee” exista o astfel de practică, iar unii angajați avînd funcția de designer, la predarea operelor de artă au întocmit act de predare – primirea cu beneficiarul (Vol. I, f.d. 155-154, Vol. IV, f.d. 3-9, 68-101).

Din explicațiile părții pârâte care au fost confirmate ulterior de către martorii ***** ***** , ***** , ***** , ***** , se atestă că procesul de creare a operelor care ulterior erau prezentate publicului prin intermediul SRL „Tucano Coffee”, era de lungă durată unde își avea aportul în medie câte 5-6 persoane, toate conceptele creative erau în interesul angajatorului, unde inițial ideea putea fi a reclamantului, iar ulterior aceasta se perfecta de către altă persoană din cadru departamentului.

Tot aici, instanța de judecată atestă că martorul Patricia Baran a declarat că se întîmpla ca un desen să fie prezentat, iar ea se expunea asupra culorilor, formei, amplasării, după care opera se întorcea la designer pentru a o modifica. La fel, a declarat că ***** avea funcția de aprobare a conceptelor aceasta presupune definitivarea conceptului.

Tot aici, instanța menționează că martorul ***** a declarat că unele opere înregistrate prin certificatul nr. 5776 din 28 decembrie 2017, au fost create după plecarea reclamantului din cadru SRL „Tucano Coffee”. Martorul Punteva Tatiana a confirmat în ședință de judecată cele menționate de partea pârâtă precum că desenele reprezentative ale SRL „Tucano Coffee” erau inspirate din cartea „Народы мира” de Mirella Ferrera.

Astfel, instanța de judecată nu are motiv de a pune la îndoială declarațiile martorilor audiați în cadru procesului de judecată, ori aceștia la depunerea declarațiilor au fost preîntîmpinați de răspunderea penală în temeiul art. 312 -313 Cod Penal, pentru darea de declarații mincinoase.

În conformitate cu art. 11 alin. (1) al Legii nr. 139 din 02 iulie 2010, autorul sau alt titular al dreptului de autor are dreptul exclusiv să efectueze, să permită sau să interzică valorificarea operei, inclusiv prin: a) reproducerea operei; b) distribuirea originalului sau a exemplarelor operei; c) închirierea exemplarelor operei, cu excepția operelor de arhitectură și a operelor de

artă aplicată; d) importul exemplarelor operei în vederea distribuirii, inclusiv al exemplarelor confecționate cu consimțământul autorului sau al altui titular al dreptului de autor; e) demonstrarea publică a operei; f) interpretarea publică a operei; g) comunicarea publică a operei prin eter, inclusiv prin satelit (tele- radiodifuziune), sau prin cablu; h) retransmiterea simultană și fără modificări, prin eter sau prin cablu, a operei transmise prin eter sau prin cablu; i) punerea la dispoziție în regim interactiv a operei; j) traducerea operei; k) transformarea, adaptarea, aranjamentul sau alte modificări ale operei, cu excepția cazurilor când efectuarea unor acțiuni din cele enumerate la lit. a)–k) nu se încadrează în forma de exprimare a operei și pentru care nu pot fi stabilite sancțiuni.

La caz, reclamantului ***** nu a explicat instanței care anume drept patrimoniale exclusive i-s fost încălcat de către pârât, în situația în care acesta din urmă prin contractul de cesiune a drepturilor de autor nr. MV 7/7/7 din 03 octombrie 2016, a transmis beneficiarului (SRL „Tucano Coffee”) drepturile de autor obținute în urma creării operelor în baza contractului individual de muncă.

La fel, la 01 august 2017, a fost încheiat acordul adițional la contractul individual de muncă nr. 019 din 03 octombrie 2016, unde a fost adăugat un punct și anume, „dreptul patrimonial asupra operei de serviciu aparține angajatorului” (Vol. I, f.d. 169).

Potrivit art. 30 alin. (1) al Legii nr. 139 din 02 iulie 2010, autorii sau alți titulari ai dreptului de autor pot transmite prin contract de cesiune, dacă prezenta lege nu prevede altfel, drepturile patrimoniale exclusive, precum și dreptul la remunerație de autor. În urma unei asemenea cesiuni, titular de drepturi devine cesionarul.

Prin urmare, reclamantul nu poate invoca încălcarea cărorva drepturi patrimoniale asupra operelor create în timpul activității în cadrul SRL „Tucano Coffee”, ori toate drepturile patrimoniale asupra operelor le deține SRL „Tucano Coffee” în baza contractului de cesiune nr. MV 7/7/7 din 03 octombrie 2016.

Cu referire la constatarea încălcării drepturilor de autor morale, ale lui ***** de către pârâtii, instanța de judecată menționează că, potrivit art. 10 alin. (1) al Legii nr. 139 din 02 iulie 2010, autorul unei opere beneficiază de următoarele drepturi morale:

a) dreptul la paternitate – dreptul de a fi recunoscut în calitate de autor al operei sale și dreptul de a pretinde o atare recunoaștere, inclusiv prin indicarea numelui său pe toate exemplarele operei publicate sau prin referirea la numele său, după cum se obișnuiește, în cazul oricărei valorificări a operei, cu excepția cazurilor când acest lucru este imposibil și când lipsa obligației de a indica numele autorului decurge din alte prevederi ale prezentei legi;

b) dreptul la nume – dreptul autorului de a decide cum va figura numele său la valorificarea operei (numele adevărat, pseudonimul sau anonim);

c) dreptul la respectarea integrității operei – dreptul la protecția operei sale contra oricărei denaturări, schimonosiri sau a oricărei alte atingeri aduse operei, care prejudiciază onoarea sau reputația autorului;

d) dreptul la divulgarea operei – dreptul de a decide dacă opera va fi adusă la cunoștința publică, în ce mod și când;

e) dreptul la retractarea operei – dreptul autorului de a retracta opera sa din circuitul comercial, despăgubind pe titularul dreptului de valorificare, dacă acesta este prejudiciat prin exercitarea retractării.

Reclamantul invocă în cererea de chemare în judecată că i-a fost încălcate drepturile morale, ale acestuia fără a face o concretizare care anume și metoda încălcării, limitându-se la doar indicarea art. 10 alin. (1) al Legii nr. 139 din 02 iulie 2010.

Instanța de judecată comunică că, dreptul moral de paternitate pe care reclamantul a pus accent în ședințele de judecată, aduce autorului asigurarea că numele său va fi legat pe viață, dacă el dorește, de opera sa.

Dreptul la paternitatea operei constă în dreptul autorului de a-și afirma calitatea de creator. Dreptul de a pretinde recunoașterea calității de autor al operei rezidă, în general, în dreptul autorului de a revendica oricând calitatea de autor, respectiv în dreptul de a se opune oricărui act de contestare a acestei calități de către terți. Manifestarea cea mai clară a dreptului la paternitate se realizează prin dreptul autorului de a cere ca numele său să figureze pe operă sau să fie asociat automat acesteia.

Legea tratează dreptul de paternitate însă ca pe un drept distinct, iar acesta este un drept în virtutea căruia autorul poate decide dacă opera pe care o divulgă va fi adusă la cunoștința publicului sub numele său, sub pseudonim sau fără indicare de nume. Opera trebuie adusă la cunoștință publică în forma decisă de autor, dar trebuie să fie și utilizată ca atare, iar dreptul la respect permite autorului să controleze modul în care cesionarii drepturilor patrimoniale de autor le utilizează, cesionarii având obligația de a exploata opera în forma cerută de autor și în modalitățile convenite cu autorul.

Aici instanța ține să menționeze că pe parcursul examinării cauzei Andrei Tankulevi nu a probat încălcarea drepturilor sale, iar cu privire la dreptul de paternitate asupra operelor, ultimul nu a prezentat asupra căreia opere de artă își atestă dreptul de paternitate, ori din materialele dosarului se atestă că asupra unor opere prezentate de reclamant, își declară dreptul de autor și alte persoane care au fost audiate în calitate de martor în ședință de judecată.

Instanța de judecată accentuează faptul că pentru a putea pretinde încălcarea unui drept de ordin moral sau material, mai întâi urma a fi constatat care opere sunt realizate de ultimul.

Cu referire la pretenția reclamantului cu privire la constatarea faptului că, prin certificatul de înregistrare a operei de artă plastică nr. 5776 din 28 decembrie 2017, emis de către Agenția de Stat Pentru Proprietate Intelectuală pe numele lui Ruslan Cojocarii, au fost înregistrate și opere ale căror autor este ***** , instanța de judecată menționează următoarele.

La 15 noiembrie 2017, ***** în calitate de autor și titular al drepturilor patrimoniale, reprezentat de Iuri Gomeniuk a depus la AGEPI cererea nr. 522 de înregistrare a operei de artă plastică „Tucano Design” (Vol. I, f.d. 188).

La 28 decembrie 2017, AGEPI a emis certificatul de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe Seria AP nr. 5776, cu denumirea obiectului „Tucano Design”, care a fost înregistrat la 15 noiembrie 2017 în Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturile conexe, autor și titularul drepturilor patrimoniale fiind indicat ***** (Vol. I, f.d. 34).

Prin cererea din 27 decembrie 2018, ***** , făcând referire la certificatul de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe Seria AP nr. 5776 din 28 decembrie 2017, a informat AGEPI despre faptul că mandatarul autorizat Iuri Gomeniuk eronat a înregistrat din numele său drepturile patrimoniale ce aparțin companiei SRL „Tucano Coffee”, la care are calitatea de asociat 100 %, dar și greșit a fost indicat în calitate de autor. Totodată, solicitând ca în cazul în care există o procedură de corectare a erorilor menționate să fie informat prin scrisoare, iar în cazul în care nu există, să fie anulat certificatul nominalizat (Vol. I, f.d. 189).

Prin răspunsul nr. 166 din 21 ianuarie 2019 AGEPI i-a comunicat lui ***** că, în temeiul pct. 42 din Regulamentul cu privire la înregistrarea obiectelor dreptului de autor și a drepturilor conexe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 89 din 10 februarie 2012, titularul dreptului de autor poate fi modificat în cazul transmiterii drepturilor patrimoniale. Astfel, la cererea de

modificare a titularului drepturilor patrimoniale, AGEPI emite decizia de modificare a titularului de drepturi patrimoniale, în baza căreia în Registrul de Stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturile conexe, se înregistrează modificările respective și se eliberează o adeverință, care este parte componentă a certificatului de înregistrare eliberat anterior. Pentru efectuarea acestor proceduri, odată cu cererea de modificare la AGEPI, se depune și setul de documente care atestă transmiterea drepturilor patrimoniale (contracte, copii ale certificatelor de înregistrare a întreprinderii/copii ale actelor de identitate, temeiul transmiterii drepturilor). Totodată, la informat că solicitarea privind anularea Certificatului de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe seria AP nr. 5776 din 28 decembrie 2017, ține de competența instanței de judecată (Vol. I, f.d. 190).

Drept urmare, la 04 aprilie 2019, ***** a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală privind rectificarea certificatului de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe.

Articolul 4 alin. (1) lit. g) al Legii menționate stipulează că Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (în continuare - AGEPI): recepționează și examinează cererile de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și ale drepturilor conexe, înregistrează și eliberează, în numele statului, certificate de înregistrare a acestora.

Conform pct.3 din Regulamentul cu privire la înregistrarea obiectelor dreptului de autor și a drepturilor conexe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 89 din 10 februarie 2012, cererea de înregistrare a obiectului dreptului de autor și drepturilor conexe (în continuare – cerere) asupra unei opere publicate sau nepublicate, se depune la AGEPI de către solicitant personal sau prin intermediul unei persoane împuternicite prin procură eliberată, în condițiile legii, în decursul termenului de protecție a dreptului de autor.

În conformitate cu prevederile art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, AGEPI recepționează și examinează cererile de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe, înregistrează și eliberează, în numele statului, certificate de înregistrare a acestora.

Condițiile de depunere a cererii de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe, modul de completare a formularului cererii, normele aplicate documentelor ce urmează a fi anexate la cerere și procedura de înregistrare a obiectelor în Registrul de Stat, instituit în cadrul AGEPI, sunt reglementate de prevederile Regulamentului cu privire la înregistrarea obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe.

Potrivit art. 54 al Legii nr. 161 din 12.07.2007 privind protecția desenelor și modelelor industrial, în cazul în care certificatul de înregistrare nu este reînnoit în conformitate cu art. 14 sau termenul de 25 de ani calculat de la data de depozit a expirat, AGEPI introduce în Registrul național de desene și modele industrial înregistrate mențiunea că înregistrarea desenului sau modelului industrial a rămas fără efect din data expirării ultimei perioade de protecție de 5 ani, fapt care se publică în BOPL.

La caz, deși reclamantul Andrei Tankulevi solicită instanței de judecată constatarea că în certificatul de înregistrare a operei de artă plastică nr. 5776 din 28 decembrie 2017, au fost înregistrate și opere ale căror autor este ultimul, acesta nu a putut prezenta sau enumera concret instanței de judecată care anume opere urmează a fi constatate ca fiind proprietate sa intelectuală, ori pe parcursul examinării cauzei, în ședință de judecată instanța de judecată a solicitat lui Andrei Tankulevi să enumere exact operele înregistrate după *****, însă acesta nu a putut face acest lucru.

Mai mult ca atât, prin decizia Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2022, s-a dispus anulare certificatului nr. 5776 din 28 decembrie 2017 cu radierea respectivei înregistrări din Registrul de stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturilor conexe (Vol. V, f.d. 86), care a fost menținută prin încheiere Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție din 14 decembrie 2022.

Astfel, ținând cont de faptul că certificatul nr. 5776 din 28 decembrie 2017, a fost anulat, operele de artă au rămas fără careva mențiuni cu privire la autorul acestora, prin urmare, nu poate fi constatarea înregistrării dreptului de autor asupra operelor.

Cu referire la pretențiile reclamantului cu privire la obligarea pârâților ***** și SRL „Tucano Coffee” să publice în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina de internet <https://tucanocoffee.com> un anunț cu următorul conținut: „Anunț! ***** și SRL „Tucano Coffee” anunță că, prin certificatul de înregistrare a operei de artă plastică nr. 5776 din 28 decembrie 2017, emis de către Agenția de Stat Pentru Proprietate Intelectuală, au fost înregistrate și opere ale căror autor este *****”; obligarea pârâților ***** și SRL „Universul Restaurantelor” să publice în Monitorul Oficial al Republicii Moldova un anunț cu următorul conținut: „Anunț! ***** și SRL „Universul Restaurantelor” anunță că, autor al operelor înregistrate de către Agenția de Stat Pentru Proprietate Intelectuală, și anexate la Certificatul de înregistrare a desenului/modelului industrial nr. 1394 din 16 august 2012, este *****” și obligarea pârâților ***** și SRL „Universul Restaurantelor” să publice în Monitorul Oficial al Republicii Moldova un anunț cu următorul conținut: „Anunț! ***** și SRL „Universul Restaurantelor” anunță că, autor al operelor înregistrate de către Agenția de Stat Pentru Proprietate Intelectuală, și anexate la certificatul de înregistrare a desenului/modelului industrial nr. 1548 din 09 decembrie 2011, este *****”.

Din materialele administrate de reclamant și potrivit explicațiilor ultimului, acesta invocă că este titular de drepturi asupra obiectelor de proprietate intelectuală și anume asupra desenelor caracteristice și reprezentative ale SRL „Tucano Coffee” care este parte componentă a SRL „Universul Restaurantelor”, efectuate pe perioada anilor 2011 – 2018, timp în care a activat în calitate de designer și care au fost înregistrate la AGPI prin certificatul nr. 5776 din 28 decembrie 2017, certificatul nr. 1394 din 16 august 2012 și certificatul nr. 1548 din 09 decembrie 2011.

Conform art. 3 al Legii privind protecția desenelor și modelelor industriale, modelul industrial constituie aspectul exterior al unui produs - sau al unei părți al lui, rezultat în special din caracteristicile liniilor, contururilor, culorilor, formei, texturii și/sau ale materialelor, ale ornamentației produsului în sine.

Conform art. 20 alin. (1) al Legii nominalizate, desenul sau modelul industrial înregistrat conferă titularului dreptul exclusiv de a utiliza și de a interzice oricărui terț, utilizarea sa fără acordul titularului. Prin utilizare se înțelege în special, fabricarea, includerea într-o ofertă, introducerea pe piață, importul, exportul, sau utilizarea propriu zisă a unui produs în care a fost integrat oricărui i sa aplicat desenul sau modelul industrial în cauză, precum și depozitarea produsului respectiv în scopurile menționate anterior.

Totodată, conform art. 12 al Legii, protecția conferită desenului sau modelului industrial se extinde asupra oricărui desen sau model industrial, care nu produce asupra utilizatorului avizat o impresie vizuală globală diferită.

Așadar, instanța de judecată reiterează faptul că ***** pe parcursul examinării cauzei nu a putut concretiza și prezenta cu certitudine care opere de artă au fost executate de ultimul și care aparțin în totalitate acestuia de la ideea creării până la prezentarea finală a operei.

Pe parcursul examinării cauzei în calitate de martor a fost audiat Punteva Tatiana care a declarat în ședință de judecată că a activat în calitate de designer în cadrul SRL „Tucano Coffee” și SRL „Universul Restaurantelor”, iar unele din desenele înregistrate prin certificatul nr. 5776 din 28 decembrie 2017 aparțin acesteia.

La fel, partea reclamantă a anexat la materialele dosarului contractul de cesiune a drepturilor de autor nr. T-02/16 din 03 februarie 2016, încheiat între SRL „Tucano Coffee” și Punteva Tatiana, cât și actul de predare –primire potrivit căruia Punteva Tatiana în calitate de autor a transmis beneficiarului SRL „Tucano Coffee” 14 opere (Vol. I, f.d. 153-164).

Astfel, obligarea părților ***** și SRL „Tucano Coffee” să publice în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina de internet <https://tucanocoffee.com> un anunț prin care să indice că prin certificatul de înregistrare a operei de artă plastică nr. 5776 din 28 decembrie 2017, emis de către Agenția de Stat Pentru Proprietate Intelectuală, au fost înregistrate și opere ale căror autor este ***** , este neechitabil în raport cu ceilalți autori care au participat la crearea operelor de artă înregistrate, ori în ședință de judecată s-a constatat cu certitudine că reclamantul nu este unicul autor a desenelor industriale înregistrate, participând și alți autori la crearea acestor.

Admiterea unei astfel de pretenție, ar leza drepturile de autor a altor persoane, operele cărora au fost înregistrate prin certificatul nr. 5776, și anume dreptul de paternitate stabilit conform art. 10 alin. (1), lit. a) al Legii nr. 139 din 02 iulie 2010.

Mai mult ca atât, instanța de judecată reiterează că prin decizia Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2022, s-a dispus anulare certificatului nr. 5776 din 28 decembrie 2017 cu radierea respectivei înregistrări din Registrul de stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturilor conexe (Vol. V, f.d. 86), care a fost menținută prin încheiere Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție din 14 decembrie 2022.

Cu referire la certificatul nr. 1394 din 16 august 2012 și certificatul nr. 1548 din 09 decembrie 2011, instanța de judecată constată că desenul/modelul industrial cu nr. 1394 din 30 noiembrie 2011, cu titlul „Motive decorative pentru suprafețe”, a fost înregistrat la AGEPI pe numele titularului, autorului ***** , valabilitatea certificatului a expirat la data de 30 noiembrie 2016.

În conformitate cu art. 13 alin. (1) al Legii nr. 161 din 12.07.2007 privind protecția desenelor și modelelor industriale, un desen sau un model industrial înregistrat este protejat pe parcursul unei perioade de 5 ani, începând cu data de depozit. Valabilitatea certificatului de înregistrare poate fi prelungită pentru mai multe perioade de câte 5 ani, până la maximum 25 de ani de la data de depozit.

Potrivit art. 54 al Legii nr. 161/2007, în cazul în care certificatul de înregistrare nu este reînnoit în conformitate cu art. 14 sau termenul de 25 de ani calculat de la data de depozit a expirat, AGEPI introduce în Registrul național de desene și modele industriale înregistrate mențiunea că înregistrarea desenului sau modelului industrial a rămas fără efect din data expirării ultimei perioade de protecție de 5 ani, fapt care se publică în BOPI.

La caz, la materialele dosarului a fost prezentat extras din baza de date a AGPI, cu privire la certificatul nr. 1394 din 16 august 2012, de unde rezultă că toate operele de artă, desenele/modelele industriale protejate prin certificatul nr. 1394 au expirat la 16 august 2016, iar

valabilitatea certificatului nu a fost prelungit (Vol. I, f.d. 205-206). Același fapt fiind și în cazul certificatului nr. 1548 din 09 decembrie 2011, care a expirat la data de 09 decembrie 2016. (Vol. I, f.d. 120)

Astfel, operele asupra cărora reclamantul își invocă dreptul de autor au rămas fără acoperire sau protecția, iar prin urmare, asupra acestora la moment nu și-a revendicat nici o persoană fizică dreptul de autor, ori odată ce valabilitatea certificatului a expirat, acesta nu mai poate produce careva efecte juridice.

Referitor la pretenția reclamantului privind obligarea pârâtului SRL „Tucano Coffee” de a indica numele lui ***** cu formula „autor *****”, pe toate bunurile și pe toate suprafețe din toate localurile pârâtului SRL „Tucano Coffee” și rețeaua „Tucano Coffee”, pe care sunt amplasate opere ale căror autor este reclamantul, indiferent de suportul pe care aceste opere sunt aplicate, instanța de judecată menționează următoarele.

Potrivit art. 10 alin. (1) al Legii nr. 139 din 02 iulie 2010, autorul unei opere beneficiază de următoarele drepturi morale:

a) dreptul la paternitate – dreptul de a fi recunoscut în calitate de autor al operei sale și dreptul de a pretinde o atare recunoaștere, inclusiv prin indicarea numelui său pe toate exemplarele operei publicate sau prin referirea la numele său, după cum se obișnuiește, în cazul oricărei valorificări a operei, cu excepția cazurilor când acest lucru este imposibil și când lipsa obligației de a indica numele autorului decurge din alte prevederi ale prezentei legi;

b) dreptul la nume – dreptul autorului de a decide cum va figura numele său la valorificarea operei (numele adevărat, pseudonimul sau anonim);

c) dreptul la respectarea integrității operei – dreptul la protecția operei sale contra oricărei denaturări, schimonosiri sau a oricărei alte atingeri aduse operei, care prejudiciază onoarea sau reputația autorului;

d) dreptul la divulgarea operei – dreptul de a decide dacă opera va fi adusă la cunoștința publică, în ce mod și când;

e) dreptul la retractarea operei – dreptul autorului de a retracta opera sa din circuitul comercial, despăgubind pe titularul dreptului de valorificare, dacă acesta este prejudiciat prin exercitarea retractării.

Astfel, din conținutul normei legale sus stabilite, legiuitorul a indicat concret drepturile morale ale autorului unei opere și nu a lăsat loc de interpretări. Prin urmare, dreptul paternității se realizează prin indicarea numelui autorului pe toate exemplarele operei publicate sau prin referirea la numele său, după cum se obișnuiește.

Altfel spus, legea admite două forme de menționare a numelui autorului, prin indicarea expresă a numelui autorului pe toate exemplarele publicate, sau prin referire la numele autorului, după cum se obișnuiește.

Cu adevărat, în cazul unei poezii, roman sau articol științific există toate premisele, condițiile și posibilitățile pentru indicarea expresă a numelui autorului. Un alt argument care confirmă logica noastră este că legiuitorul a făcut referire la exemplarele operei publicate. Or, această sintagmă fortifică ideea că indicarea expresă a numelui autorului se realizează în cazul operelor care se publică, adică operele literare și științifice.

Regula specială se aplică în cazurile în care indicarea numelui autorului este posibilă, doar că nu în mod expres, ci prin referirea la numele autorului, conform practicii dintr-un domeniu sau altul. Cel mai frecvent, regula specială se aplică în cazul operelor care se includ în alte opere și anume operele fotografice și operele de artă plastică care se utilizează într-o operă literară, științifică sau manual școlar. În aceste cazuri, numele autorilor operelor fotografice și de

artă plastică sunt menționate la începutul sau sfârșitul cărții, specificându-se pagina la care poate fi găsită opera unui sau altui autor.

Indicarea numelui autorului se realizează doar dacă este posibil. În acest sens, ținându-se cont de diversitatea formelor în care operele pot fi utilizate, legiuitorul a statuat o excepție de la regula generală în cazurile când acest lucru este imposibil.

Având în vedere cele menționate, legislația națională stabilește că indicarea numelui autorului nu reprezintă o obligație, ci trebuie să țină cont de categoria operelor, de posibilitățile reale, de practicile din domeniu și să nu intre în conflict cu modurile rezonabile de utilizare a operelor.

Astfel, imposibilitatea indicării numelui reclamantului cu formula „autor *****”, pe toate bunurile și pe toate suprafețele din toate localurile „Tucano Coffee” SRL și rețeaua de franchising a acestuia, se încadrează deplin în excepția formulată de legiuitor la art. 10, alin. (1), lit. a) din Legea 139 din 02 iulie 2010.

Imposibilitatea menționării numelui reclamantului este dictată și de aspecte tehnice. Or, conceptul SRL „Tucano Coffee” este de a utiliza elementele sale de design atât pe suprafețele interioare și exterioare a localurilor, cât și pe anumite obiecte utilizate în procesul pregătirii cafelei, recipiente, tacâmuri, etc. Prin urmare, din punct de vedere tehnic este imposibil să se menționeze numele tuturor autorilor pe o cană, o masă sau pe o prăjitură.

La materialele cauzei a fost anexat raportul de expertiză nr. 044049 din 15 martie 2021, întocmit de Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, potrivit căruia, în rezultatul examinării exterioare a bunurilor cu artă aplicată (design), inclusiv pereți interiori și exteriori, tavan, mobilier (mese), ambalaj (cafea, ceai, zahăr), pungă și sacoșă de hârtie, ambalaje și suporturi de hârtie în asortiment, sacoșă din bumbac, hârtie pentru ambalare, pahare de hârtie, capace pentru pahare, cană din sticlă, etichete pentru băuturi, tacâmuri și suporturi din lemn, meniu, obiecte vestimentare (tricou, șorț, mască), cărți de vizită, steguleț, panouri, genți pentru livrare, plafon din sticlă, cabină de telefon, ecuson, s-a constatat, că pe bunurile cu artă aplicată (design), examinate în localurile din industria HoReCa, vizitate de expert, nu se indică numele autorului de design, ceea ce se confirmă prin pozele efectuate de către expertul-evaluator și care sunt anexate la raportul de expertiză (Vol. IV, f.d. 39-67).

Mai mult, prin scrisoarea nr. 10-S/21 din 03 mai 2021, a Asociației Patronale ”Asociația Națională a Restaurantelor și a Localurilor de Agreement din Republica Moldova” (MĂR), s-a indicat că în domeniul HORECA nu există astfel de uzanțe precum că pe bunurile sau în interiorul unei locații să fie indicat numele/prenumele/pseudonimul salariatului sau a salariaților care au creat o operă de artă plastică (design) în interes de serviciu. În același context, Asociația „MĂR” declară că realmente nu este posibil de a indica numele salariatului care au creat o operă de artă plastică (design) în interes de serviciu pe bunurile sau suprafețele dintr-o locație, invocând o serie de impedimente tehnice și legale (Vol. IV, f.d. 36-38).

La fel, instanța de judecată ține să atragă atenția asupra faptului că la materialele dosarului a fost prezentate poze ce confirmă că SRL „Tucano Coffee” a făcut o mențiune pe site-ul www.tucanocoffee.com, cu indicarea numelui persoanelor care au contribuit într-o măsură mai mare sau mai mică la aspectul designului general al coffee shop-urilor (Vol. I. f.d. 165).

Cu referire la probele prezentate de reclamant și anume fotocopii ale lucrărilor grafice din diferite domenii ce demonstrează posibilitatea tehnică de a indica numele designerului (Vol. IV, f.d. 104-109), instanța de judecată atestă că din partea „Fautor Winery” și „Purcari”, au fost prezentate scrisori prin care „Fautor Winery” indicat că aplicarea inscripției „designed by bonsanco” este rezultatul negocierii unor clauze de barter, iar în cazul „Purcari” indicarea

numelui pictorului a fost o regulă a concursului desfășurat pentru marca „Freedom Blend” (Vol. IV, f.d. 199-200).

Ce ține de pretențiile reclamantului față de ***** , SRL ”Tucano Coffee” și SRL ”Universul Restaurantelor” privind încasarea a câte 100 000 lei cu titlu de prejudiciu moral de la fiecare în parte, cauzat prin violarea drepturilor morale ale autorului, instanța de judecată atestă următoarele.

În conformitate cu prevederile art. 63 alin. (1) al Legii nr. 139 din 02 iulie 2010, în cadrul procedurilor judiciare inițiate în privința încălcării dreptului de autor, a drepturilor conexe sau a altor drepturi protejate de prezenta lege, persoanele specificate la art. 55 alin. (2) pot solicita instanțelor de judecată sau altor organe competente, după caz, recunoașterea drepturilor lor, constatarea încălcării acestora, restabilirea situației existente pînă la încălcarea dreptului și încetarea acțiunilor care comportă încălcarea dreptului sau creează pericolul încălcării lui, precum și repararea prejudiciului prin stabilirea unor despăgubiri.

Aliniatul (4) al normei legale sus menționate indică că, titularul de drepturi lezat în drepturile protejate de prezenta lege poate revendica și repararea materială a prejudiciului moral, iar alin. (6) lit. c) aceleași norme prevede că, pentru violarea drepturilor morale, autorul sau titularul drepturilor conexe are dreptul să ceară, prin judecată, de la persoana care le-a violat repararea materială a prejudiciului moral.

Așadar, reclamantul solicit instanței de judecată încasarea de la partea pârâtă în prezenta cauză prejudicial moral în mărime de câte 100000 lei de la fiecare, însă ultimul nu a prezentat nici o probă prin care să se confirme lezarea cărorva drepturi ale ultimului.

Pe parcursul examinării cauzei, atât instanța de judecată, cât și partea pârâtă a solicitat în nenumărate ori reclamantului să prezinte setul de opera asupra căror ultimul își cerere revendicarea dreptului de autor, cu probarea acestui fapt. Ori, instanței de judecată nu îi este clar prin care acțiuni ale pârâților i-au fost violate dreptul moral de autor, limitându-se doar la indicare unor prevederi legale și suma solicitată.

La fel, instanța de judecată, remarcă faptul că orice pretenție urmează a fi argumentată nu doar în drept, dar și în fapt, ori pentru a fi dispus încasarea prejudiciului moral, mai întâi de toate urmează a se face o claritate în privința acțiunilor ce au dus, sau cel puțin care au fost ele, prin care a urmat lezarea dreptul de autor.

Mai mult ca atât, instanța de judecată aduce la cunoștința reclamantului că legătură causală clară trebuie stabilită între daunele cerute și încălcarea care se presupune a fi fost comisă. Instanța nu poate admite o simplă legătură îndepărtată între presupusa încălcare și daune, nici cu o simplă speculație asupra evenimentelor în cauză. Încasarea prejudiciului moral poate fi acordată doar dacă este rezultatul unei încălcări constatate. Despăgubirea acordată de instanță de judecată în legătură cu daunele morale este menită să furnizeze o compensație financiară pentru un prejudiciu moral, cum ar fi suferințe mentale sau fizice. Prin natura lor, daunele morale nu se pretează la calcule exacte. Dacă se stabilește existența unor astfel de daune, și în cazul în care instanța consideră că este necesară o compensație bănească, ea va face o evaluare pe o bază echitabilă, luând în considerare standardele care decurg din jurisprudența legislației naționale.

Asupra pretenției reclamantului cu privire la încasarea, din contul pârâtului SRL „Tucano Coffee” în beneficiului său a prejudiciului material cauzat, sub forma remunerației de autor neachitate, în quantum de 100 000 lei, instanța de judecată la fel consideră că aceasta este neîntemeiată.

Așadar, instanța de judecată reiterează faptul că între SRL „Tucano Coffee” și ***** a fost încheiat contract individual de muncă nr. 019, prin care reclamantul a fost angajat în calitate

de art director, pe o perioadă nedeterminată, cu salariu netarifar în mărime de 3780 lei salariu (Vol. I, f.d. 21-24).

Din clauzele contractului individual de muncă se atestă că reclamantul a fost angajat în cadru persoanei juridice în vederea elaborării desenelor, modelelor și alte opere de artă plastică pentru care era remunerat conform pct. 8 din contractul individual de muncă nr. 019 din 03 octombrie 2016, cu un salariu netarifar în mărime de 3780 lei (Vol. I, f.d. 22).

Potrivit art. 14 alin. (4) al Legii nr. 139 din 02 iulie 2010, cuantumul remunerației de autor pentru fiecare mod de valorificare a operei de serviciu se stabilește în contractul încheiat între autor și angajator.

În conformitate cu art. 16 alin. (1) din Legea nr. 161 din 12 iulie 2007, dreptul asupra desenului sau modelului industrial creat de salariat în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în executarea unei sarcini încredințate în scris de patron (desen sau model industrial de serviciu) aparține patronului dacă contractul încheiat între ei nu prevede altfel. În cazul creării unui desen sau model industrial de serviciu, autorul are dreptul la o remunerație corespunzătoare beneficiului obținut din utilizarea desenului sau modelului industrial de către patron sau beneficiului prezumat. Remunerația se plătește în cuantumul și în condițiile stipulate în contractul încheiat între autor și patron.

Subsecvent, ținând cont de prevederile legale sus menționate și materialele dosarului, instanța de judecată menționează că remunerația reclamantului pentru serviciul prestat în cadrul SRL „Tucano Coffee” a fost stabilită de un contract individual de muncă, iar ultimul a fost de acord cu salariu stabilit semnând contractul respectiv, fără a înainta careva pretenții în acest sens, prin urmare remunerația se plătește în cuantumul și în condițiile stipulate în contractul încheiat între autor și patron.

Sub acest aspect, prin aplicarea regulilor de interpretare a normelor enunțate, este cert că în situația în care toate aceste argumente nu au fost probate, instanța de judecată le apreciază ca fiind declarative, nefiind prezentate probe în sensul art.118 CPC, care indică expres că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept teme al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Cu referire la pretenția lui ***** cu privire la încasarea, din contul pârâtului Ruslan Cojocarii în beneficiului acestuia a prejudiciului material, cauzat prin violarea drepturilor patrimoniale ale autorului, în sumă de 1 leu, instanța de judecată menționează că aceasta urmează a fi respinsă, ori reclamantul nu a prezentat nici un substrat factologic din care ar reieși că ***** i-a lezat careva drepturi patrimoniale ale acestuia.

În acest sens, instanța de judecată enunță faptul că ***** a semnat contractul de cesiune a drepturilor de autor nr. MV 7/7/7, potrivit căruia autorul reclamantul, s-a oblig să transmită beneficiarului SRL „Tucano Coffee”, în baza prezentului contract, drepturile de autor obținute în urma creării operele în baza contractului individual de muncă din 03 octombrie 2016 2016 (Vol. I, f.d. 25-28), prin urmare, ultimul nu poate invoca careva pretenții patrimoniale asupra operelor de artă efectuate în timpul serviciului. Mai mult ca atât, reclamantul nu a prezentat instanței de judecată și nu a explicat prin care acțiuni ale pârâtului ***** i-au fost lezate drepturile patrimoniale pentru care acesta solicită suma de tocmai 1 leu.

Astfel, potrivit art.118, art.121, art.123 CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept teme al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sînt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și

ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului. Instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.

În corespundere cu art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

În conformitate cu art. 96 alin. (1) și (11) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Pe cale de consecință, instanța de judecată va respinge cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui ***** , Societatea cu Răspundere Limitată „Tucano Coffee”, Societatea cu Răspundere Limitată ”Universul Restaurantelor”, intervenient accesoriu Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală și Societatea cu Răspundere Limitată ”Happy Coffee” cu privire la constatarea faptului încălcării drepturilor de autor patrimoniale și morale, constatarea faptului că prin Certificatul de înregistrare a operei de artă plastică nr. 5776 din 28 decembrie 2017, emis de Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală pe numele lui ***** , au fost înregistrate și opere ale căror autor este ***** , repararea prejudiciului material și moral, încasarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. 238-241 CPC, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui ***** , Societatea cu Răspundere Limitată ”Tucano Coffee”, Societatea cu Răspundere Limitată ”Universul Restaurantelor”, intervenient accesoriu Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală și Societatea cu Răspundere Limitată ”Happy Coffee” cu privire la constatarea faptului încălcării drepturilor de autor patrimoniale și morale, constatarea faptului că prin Certificatul de înregistrare a operei de artă plastică nr.5776 din 28 decembrie 2017, emis de Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală pe numele lui ***** , au fost înregistrate și opere ale căror autor este ***** , repararea prejudiciului material și moral, încasarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

Se explică dreptul părților și participanților la proces de a solicita hotărârea redactată în cadrul termenului de decădere de 30 de zile.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,
Judecătorul

Eduard Galușceac